

แท้ง...ความจริงที่ไม่ได้ยืน

- หากนักเรียนมาปรึกษาเรื่องทำแท้ง คุณครูจะทำอย่างไร
- ย่างก้าวมาสามปี... ครูและนักเรียนก้าวต่างๆ กำลังเปลี่ยนไป
- นवलรติศวิทยาคม รัชมิ่งคลาภิเษก... รวมใจเป็นหนึ่งเพื่อเพศศึกษา
- ทำได้ดี เด็กๆ พุดจาไม่เพราะ:

พิจาณาจัดอบรมครูเพศศึกษา

โครงการก้าวอย่างเข้าใจ ภาคใต้ จัดอบรมครูผู้สอนเพศศึกษาของจังหวัดพังงา เมื่อวันที่ ๑-๔ พฤษภาคม ณ ห้องประชุมสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพังงา

คณะบดีครุศาสตร์ มรท. รับฟังผลการดำเนินงาน

คณะบดีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ ๑๐ แห่ง รับฟังผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของโครงการพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้เพศศึกษาสำหรับนักศึกษาครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ร่วมกับวางแผนการทำงานในปีต่อไป เมื่อวันที่ ๑๖-๑๗ พฤษภาคม ณ โรงแรมหลุยส์ ทาเวิร์น กรุงเทพฯ

ก้าวอย่างฯ ภาคเหนือจัดอบรมครูเพศศึกษา

โครงการก้าวอย่างฯ ภาคเหนือ จัดอบรมครูผู้สอนเพศศึกษาจากจังหวัดลำพูน เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่ครูในการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษา เมื่อวันที่ ๑-๔ พฤษภาคม ณ โรงแรมศุภมิตร จังหวัดลำพูน

อบรมโค้ช

โครงการก้าวอย่างฯ กรุงเทพฯ จัดอบรมการสนับสนุนและติดตาม (coach) การจัดกระบวนการเรียนรู้เพศศึกษา แก่รองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มบริหารวิชาการ และหัวหน้าโครงการจากสถานศึกษาในสังกัด สพท.กทม.เขต ๑ และ ๓ เมื่อวันที่ ๒๔-๒๕ พฤษภาคม ณ โรงแรมรัตนโกสินทร์ กรุงเทพฯ

ก้าวอย่างฯ กับงานเยาวชน

เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ทีมงานก้าวอย่างฯ จากทุกศูนย์ประสานงานทั่วประเทศ ร่วมประชุมเพื่อนำเสนอแผนงานเพศศึกษาที่จะดำเนินการในพื้นที่รับผิดชอบ โดยเน้นแผนการพัฒนางานด้านเยาวชน ณ โรงแรมหลุยส์ ทาเวิร์น กรุงเทพฯ

S-exchange สังกวาสสาระ ราย ๓ เดือน เป็นเวทีการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาสำหรับเครือข่ายโครงการ “ก้าวอย่างเข้าใจ” และเครือข่ายคนทำงานด้านเอดส์ เพศศึกษา และสุขภาพทางเพศ

ติดต่อ **S-exchange** ได้ที่ **อภีกรสิริ (PATH)**
๓๗/๑ ซอยเพชรบุรี ๑๕ ถนนเพชรบุรี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐
โทรศัพท์ ๐-๒๖๕๓-๗๕๖๓ ถึง ๕ โทรสาร ๐-๒๖๕๓-๗๕๖๘
อีเมล pathbangkok@path.org และ www.teenpath.net

จัดทำโดย **อภีกรสิริ (PATH)** ในโครงการ “ก้าวอย่างเข้าใจ” ซึ่งได้รับการสนับสนุนเงินทุนจากกองทุนโลกเพื่อแก้ไขปัญหาดเอดส์ วัณโรคและมาลาเรีย (Global Fund to Fight AIDS, Tuberculosis & Malaria)

USNGRIS : รุจน์ โกมลบุตร

GOVUSNGRIS : ภาวนา เหยียนระวี, วรานุช ชินวรโสภาค, หทัยรัตน์ สุดา, กษมา สัตยาหุรักษ์, อุษาลินี รวีทอง, พรนุช สถาผลสวัสดิ์, ชูไชย นิจไตรรัตน์, สุภัทรา บัวเพิ่ม, พรพรรณ ทองทองศักดิ์, อริสา สุมาลย์, แสงจันทร์ เมธาตระกูล, ธิดาพร คำทอง, สุธิตา ศรีบุตรวงษ์, กัณทิมา เพชรคง, ศันสนีย์ กองอู่, นันทกานต์ เกษร, ผกามาศ อาจพูล
กิลนุสสุ : ธานินทร์ กุลกาญจน์

ท่านผู้หญิงพูนศุข พนมยงค์

มีผู้เคยถามท่านผู้หญิงพูนศุข พนมยงค์ว่า สิ่งที่ท่านภูมิใจมากที่สุดคืออะไร

ท่านตอบว่า สิ่งนั้นคือการที่ได้อยู่ใกล้กับคนที่มีความปัญญาฉลาดหลักแหลม และซื่อสัตย์สุจริต อุทิศตัวเพื่อประเทศชาติ

บุคคลที่ท่านผู้หญิงหมายถึงก็คือ นายปรีดี พนมยงค์ หนึ่งในคณะราษฎรที่นำการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อ ๒๔๗๕ ผู้ประศาสน์การมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง นายกรัฐมนตรี หัวหน้าขบวนการเสรีไทย และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ท่านผู้หญิงแต่งงานกับนายปรีดี เมื่ออายุได้ ๑๗ ปี ขณะเรียนอยู่ชั้น ม.๗ โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์

ด้วยงานของนายปรีดี ทำให้ท่านผู้หญิงพูนศุข ต้องเข้าไปอยู่ในหลายเหตุการณ์ของประวัติศาสตร์การเมืองไทย และเผชิญชะตากรรมไม่ต่างไปจากสามี

เมื่อตอนนายปรีดีแอบจัดตั้งขบวนการเสรีไทยเพื่อต่อต้านการที่รัฐบาลไทยร่วมกับญี่ปุ่นประกาศสงครามต่อฝ่ายสัมพันธมิตร ท่านผู้หญิงได้ทำหน้าที่พี่สาววิทุยของฝ่ายสัมพันธมิตร เพื่อสรุปข่าวการสู้รบในสมรภูมิต่างๆ ให้นายปรีดีทราบ รวมทั้งอำนวยความสะดวกให้แก่เสรีไทยที่มาปรึกษาหารือกับนายปรีดีที่บ้าน

งานเสรีไทยนี้ หากถูกรัฐบาลหรือญี่ปุ่นจับได้ จะต้องถูกประหารชีวิตในข้อหาเป็นกบฏ

เมื่อเกิดรัฐประหารเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๔๙๐ นายปรีดีต้องหนีไปต่างประเทศทำให้ท่านผู้หญิงพูนศุขต้องดูแลลูกๆ เพียงลำพัง

เมื่อจับนายปรีดีไม่ได้ คณะรัฐบาลก็หันมาจับท่านผู้หญิงพูนศุขแทน ด้วยข้อหากบฏ เจ้าหน้าที่ที่หน้าตัวไปข่มขู่ว่า ‘ไม่กลัวคุกหรือ’ ท่านผู้หญิงตอบว่า เธอรู้จักประวัติฉันน้อยไป ปู่ฉันเป็นคนดูแลการก่อสร้างคุก พ่อฉันเป็นอธิบดีกรมราชทัณฑ์คนแรก

ท้ายที่สุดอัยการสั่งไม่ฟ้อง เพราะไม่มีหลักฐาน

ท่านผู้หญิงพูนศุขได้เดินทางไปฝรั่งเศส อังกฤษ และสวีเดน กระทั่งได้รับข่าวจากสามี และตามไปอยู่ด้วยกันที่ประเทศจีน รวมเวลาที่ต้องพลัดพรากจากกันนานถึง ๕ ปี และอยู่ร่วมกันที่กรุงปักกิ่ง ๑๖ ปี จึงได้ย้ายไปอยู่บ้านพักหลังเล็กๆ ที่ซานกรุงปารีส

จวบจนกระทั่งนายปรีดี ถึงแก่อสัญกรรมเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๒๖ และในปี ๒๕๓๐ ท่านผู้หญิงพูนศุขจึงตัดสินใจเดินทางกลับประเทศไทย

ท่านผู้หญิงพูนศุขถึงแก่อนิจกรรมโดยสงบ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ด้วยโรคหัวใจ สิริอายุ ๙๕ ปี ๔ เดือน

ชีวิตของท่านผู้หญิงพูนศุข เป็นที่ประจักษ์ดีว่า ไม่ว่าจะทุกข์หรือสุข ท่านผู้หญิงยังคงยืนหยัดอยู่เคียงข้างนายปรีดีมาโดยตลอด

หรือแม้ในยามรุ่งเรือง ท่านผู้หญิงก็ไม่เคยอาศัยตำแหน่งของสามีหาผลประโยชน์เพื่อตนเอง และยังคงดำรงตนอย่างสมถะเรียบง่าย ❀

- * สักวาส (น.) การอยู่ด้วยกัน; การอยู่ร่วมกัน; การร่วมประเวณี; (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕)
- * สักวาสสาระ : สารแห่งการอยู่ร่วมกัน

สารบัญ...

คนในข่าว	๒
บทบรรณาธิการ	๓
▶ ท่านผู้หญิงพูนศุข พนมยงค์	
รอบรู้บ้านเรา	๔
บางกอกชอกแซก	๖
โรงเรียนของเราน่าอยู่	๗
▶ รวมใจเป็นหนึ่งเดียวที่ นวล... รัช...	
รายงานพิเศษ	๘
▶ ย่างก้าว ๓ ปี...	
ครูและนักเรียนก้าวต่างๆ เปลี่ยนไป	
ทแยงมุม	๑๐
▶ การยุติการตั้งครรภ์อย่างปลอดภัย	
ทางเลือกที่ผู้หญิงทุกคนมีสิทธิ?	
เข้าใจไอที	๑๑
▶ แหล่งรวมสื่อเพศศึกษาฉบับออนไลน์	
ลงขันความคิด	๑๒
▶ หาก (นักเรียน) ทำแท้ง...	
(มัน)ยากตรงไหน?	
เรื่องประจำฉบับ	๑๔
▶ แท้ง ๑๐๑	
มองมุมเยาว์	๑๕
▶ พื้นที่ปลอดภัย	
สอนรัก สลักใจ	๒๐
เคล็ดลับหลังห้อง	๒๒
▶ การเรียนรู้อีชีวิตร ‘จากชีวิต’	
คือความเข้าใจ	๒๓
▶ CL: มาตรการเพื่อประโยชน์สาธารณะ	
เที่ยวทั่วไทยไปกับเยาวชนก้าวต่างๆ	๒๔
▶ ซื้อมั๊ว และวิ่งออกกำลัง	
sexual literature	๒๕
▶ ไร้เลือด ความรุนแรงที่พวกเขาไม่ได้ร้องขอ	
ห้องลูกที่ปรึกษา	๒๖
▶ ทำไงดี เด็กๆ พุดจาไม่เพราะ	
เยี่ยมเยาวชน	๒๗
▶ เอดส์ก้าวต่อไปในยุคเศรษฐกิจพอเพียง	
แบบที่เยาวชนคิด	

๖ ชายและหญิงจะรู้สึกผิดเมื่อดูสื่อโป๊

การวิจัยเชิงคุณภาพพบว่า ทั้งชายและหญิงเมื่อชมสื่อโป๊ ต่างก็มีความรู้สึกผิด ทั้งๆ ที่ดูสื่อโดยลำพังในสถานที่มิดชิดส่วนตัว เพราะการดูสื่อโป๊ได้ถูกห้ามด้วยกรอบของศีลธรรม

การศึกษาซึ่งเป็นวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทเรื่อง ‘การวิเคราะห์แบบแผนการบริโภคสื่อทางเพศของผู้รับสารเพศชายและหญิง’ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยคือนายสุระ ศรีศศินักศึกษาปริญญาโท คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้ศึกษาผู้มีประสบการณ์การใช้สื่อโป๊ แบ่งเป็นผู้ชาย ๖ คน และผู้หญิง ๖ คน อายุระหว่าง ๑๖-๔๒ ปี

ผลการศึกษาพบอีกว่า เพศสภาวะ (gender) ทำให้ผู้ชมที่เป็นชายรู้สึกว่าการชมสื่อโป๊สำหรับผู้ชายเป็นเรื่องธรรมดา เป็นสิ่งบันเทิงอารมณ์ และสะท้อนความเป็นชาย แต่สำหรับผู้หญิงจะเป็นเรื่องไม่เหมาะสม ขัดต่อวัฒนธรรมไทย ขณะที่ผู้ชมที่เป็นหญิงจะรู้สึกว่า การดูสื่อโป๊สำหรับผู้ชายเป็นเรื่องปกติ แต่สำหรับผู้หญิงเป็นเรื่องน่าอาย และไม่รักนวลสงวนตัว

อย่างไรก็ตาม ปัจจัยของทั้งชายและหญิงที่ทำให้ใช้สื่อโป๊ก็คือ ความอยากรู้อยากเห็นในเรื่องเพศตั้งแต่ยังเป็นเด็ก รวมทั้งเพื่อตอบสนองความต้องการทางเพศสำหรับการเข้าถึงสื่อโป๊นั้น ทั้งชายและหญิงมีลักษณะที่เหมือนกัน กล่าวคือ อาศัยความสะดวกของเทคโนโลยี เช่น อินเทอร์เน็ต หรือใช้สื่อราคาถูกลงที่ไม่ซับซ้อน เช่น วีซีดี หนังสือโป๊

ในแง่ของการดู ผู้ชมที่เป็นชายจะดูสื่ออย่างละเอียดไปที่ท่าทางการร่วมเพศ เสน่ห์เหย้ายวนใจของผู้แสดง ขณะที่ผู้ชมที่เป็นหญิงจะดูสรีระของผู้แสดง เพื่อนำไปเปรียบเทียบกับตัวเอง รวมถึงหาข้อมูลเรื่องเพศด้วย เช่น วิธีการร่วมเพศ

‘กลุ่มตัวอย่างผู้หญิงคนหนึ่ง มีเพศสัมพันธ์โดยที่ไม่รู้ว่ามันทำอะไร ครั้งแรกเมื่อถูกสอดใส่ก็ตกใจจนร้องไห้ เพิ่งมาเข้าใจเรื่องการร่วมเพศจากการดูสื่อโป๊ในภายหลัง’ ผู้วิจัยกล่าว

กิจกรรมที่ผู้ชายทำมากที่สุดขณะดูสื่อโป๊คือการช่วยตัวเอง ขณะที่ผู้หญิงมักจะถูกคุยกับเพื่อนที่ดูด้วยกันหรือคุยผ่านโปรแกรมสนทนาอย่างเอ็มเอสเอ็น และมีส่วนที่ช่วยตัวเอง

การใช้สื่อโป๊ในขณะนี้แพร่หลายมาก นอกจากเพื่อสนองความต้องการทางเพศแล้ว กลุ่มตัวอย่างยังใช้สื่อโป๊เพื่อการฆ่าเวลาหรือเพื่อแสดงความเป็นคนทันสมัยสามารถเข้าถึงสื่อได้ล้ำหน้ากว่าผู้อื่น

‘ดังนั้นสังคมจึงควรจัดการสื่อโป๊แบบเปิดเผยมากกว่าปิดบัง การเปิดกว้างจะช่วยพัฒนาสื่อโป๊ให้มีความงามมากขึ้น และยังใช้เป็นสื่อการศึกษาเรื่องเพศได้เป็นอย่างดี การปกปิดเอาไว้กลับเป็นตัวเร่งให้คนอยากรู้อยากเห็นมากขึ้น’ ผู้วิจัยกล่าวว่า ‘ผมไม่คิดว่าสื่อโป๊จะเป็นปัจจัยหลักของการก่ออาชญากรรม เพราะคนที่อยู่นอกคุณส่วนมากก็ใช้สื่อโป๊กันทั้งนั้น โดยไม่ได้ทำความเดือดร้อนให้ผู้อื่น’ *

๖ ไปเล่นต่อออกกฎหมายห้ามสถานศึกษาสื่อสารเรื่องคนรักเพศเดียวกัน

รัฐบาลโปแลนด์ได้เสนอกฎหมายห้ามการสื่อสารเกี่ยวกับเรื่องคนรักเพศเดียวกันในสถานศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียน รวมทั้งนักเรียนที่ฝ่าฝืนจะมีโทษถูกไล่ออกปรับ และจำคุก

นอกจากนั้นผู้จัดการเรียนรู้อันเอชไอวี/เอดส์ ซึ่งจะต้องสอนเรื่องเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยสำหรับคนรักเพศเดียวกัน ก็จะถูกสั่งห้ามเข้าไปในสถานศึกษา ส่วนอาจารย์ที่เปิดตัวว่าเป็นคนรักเพศเดียวกันก็จะถูกไล่ออกทันที

หน่วยงานฮิวแมน ไรตส์ วอชด์ ซึ่งทำงานส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ได้ประณามการเสนอกฎหมายดังกล่าวว่า รัฐบาลโปแลนด์อ้างการปกป้องสถาบันครอบครัวเป็นเหตุผลในการเสนอกฎหมาย แต่ในความเป็นจริง รัฐบาลกำลังปฏิเสธสิทธิในการสื่อสารของเยาวชน และละเมิดสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเรื่องเอชไอวี/เอดส์ ซึ่งมี

ความสำคัญต่อชีวิตของ
เยาวชนด้วย

สกอตต์ ลอง ผู้
อำนวยการฝ่ายคนรักเพศ
เดียวกัน ของฮิวแมนไรตส์
วอชต์ กล่าวว่า ‘โรงเรียน
ควรเป็นสถานที่ฝึกอบรม
ให้เยาวชนมีความใจกว้าง
ไม่ใช่ไปทำร้ายผู้อื่นหรือ
เลือกที่รักมักที่ชัง’

ฮิวแมนไรตส์วอชต์ ได้ทำหนังสือถึงนายจอร์จ ดุคคินส์กี นายกรัฐมนตรีโปแลนด์ ซึ่งให้การสนับสนุนกฎหมายดังกล่าว โดยเรียกร้องให้เขาชะลอการออกกฎหมาย ยุติการแทรกแซงทางวิชาการ และอย่าได้นำโฆหารอันไพเราะของตัวเองไปส่งเสริมการแบ่งแยก และสร้างความเกลียดชังให้เกิดขึ้น ❄

❄ โครงการ ‘ละเว้นการมีเพศสัมพันธ์’ ของสหรัฐฯ ล้มเหลว

การศึกษาพบว่า ‘โครงการส่งเสริมการละเว้นการมีเพศสัมพันธ์’ ภายใต้นโยบายด้านสังคมของประธานาธิบดีจอร์จ บุช ล้มเหลว

เอ็ด พิลคิงตัน แห่งหนังสือพิมพ์ เดอะ การ์เดียน วิเคราะห์ รายงานว่า โครงการฯ เริ่มมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๑ ใช้งบประมาณของรัฐบาลไปมากกว่า ๑ พันล้านเหรียญ หรือกว่า ๓.๕ หมื่นล้านบาท ในการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ โฆษณาทางวิทยุและโทรทัศน์ รวมทั้งการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา

หน่วยวิจัยของวุฒิสภาได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่นจำนวนกว่า ๒,๐๐๐ คน พบว่า ครึ่งหนึ่งของวัยรุ่นที่ได้เรียนรู้เรื่องการละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ มีความรู้สึกพึงพอใจในเรื่องเพศเหมือนกับวัยรุ่นที่ได้เรียนเพศศึกษาที่ได้รับข้อมูลเรื่องยาคุมกำเนิด

การวิจัยได้ใช้กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุเฉลี่ย ๑๖ ปี ที่อาศัยอยู่ในมลรัฐฟลอริดา วิสคอนซิน มิสซิสซิปปี และเวอร์จิเนีย ทั้งกลุ่มที่เข้าโครงการละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ และกลุ่มที่เรียนเพศศึกษาที่สอนเรื่องยาคุมกำเนิดกลับมีพฤติกรรมที่ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ ร้อยละ ๒๓ ของทั้งสองกลุ่ม เคยมีเพศสัมพันธ์เมื่อปีก่อนและใช้ถุงยางทุกครั้ง

ร้อยละ ๑๗ ใช้ถุงยางบางครั้ง และร้อยละ ๔ ไม่เคยใช้ถุงยางเลย นอกจากนี้ราว ๑ ใน ๔ ของทั้งสองกลุ่มเคยมีคู่นอนตั้งแต่ ๓ คนขึ้นไป

ประธานาธิบดีบุชได้ส่งเสริมการสอนการละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ให้เยาวชนตั้งแต่สมัยที่เขายังเป็นผู้ว่าการมลรัฐเท็กซัส โดยเชื่อว่าการไม่พูดถึงเรื่องเพศจะเป็นวิธีที่ลดการตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อม และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เขาเคยกล่าวว่า ‘การละเว้นฯ เป็นวิธีการที่ดี และยังมีประสิทธิภาพด้วย’

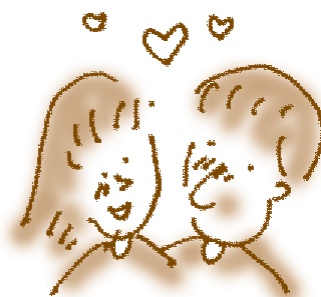
ในช่วงทศวรรษ ๑๙๙๐ ในฐานะผู้ว่าการมลรัฐเท็กซัส บุชได้ใช้งบประมาณสำหรับโครงการละเว้นฯ ไปถึง ๑๐ ล้านเหรียญหรือราว ๓๕๐ ล้านบาทต่อปี แต่เท็กซัสกลับกลายเป็นมลรัฐที่มีอัตราการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นสูงเป็นอันดับที่ ๕ ของสหรัฐฯ

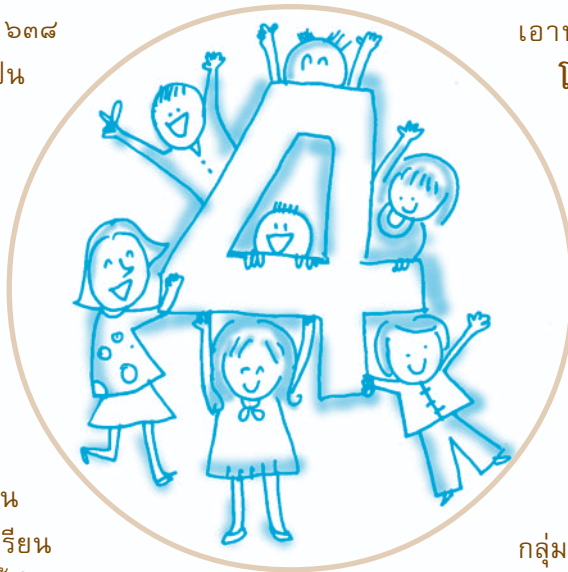
การศึกษาซึ่งกระทรวงสาธารณสุขของสหรัฐฯ ปกปิดเอาไว้ ได้ถูกเผยแพร่ออกมาโดยนักกิจกรรมพบว่า เยาวชนที่เข้าโครงการละเว้นฯ และที่ได้เรียนเรื่องยาคุมกำเนิด มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุเฉลี่ย ๑๔.๙ ปี เท่ากัน

นักกิจกรรมเห็นว่า โครงการละเว้นฯ ทำให้เยาวชนอยู่ในความเสี่ยงต่อการตั้งครรภ์และการติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เห็นได้จากมีการติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ถึงปีละ ๑๙ ล้านราย เกือบครึ่งหนึ่งเป็นวัยรุ่นอายุ ๑๕-๒๔ ปี

นักวิจัยและนักสาธารณสุขจึงสรุปว่า จากผลการศึกษาดังกล่าว จึงเป็นเรื่องดีกว่าที่จะให้เยาวชนได้เรียนรู้เรื่องเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย โดยมีความรู้และสามารถเข้าถึงอุปกรณ์คุมกำเนิด ❄

ก้าวเข้าสู่ปีที่ ๔ มีสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการก้าวอย่างเข้าใจ ทั้งสิ้น ๖๓๘ แห่ง ใน ๖๒ จังหวัด ส่วนหนึ่งเป็นโรงเรียนขั้นพื้นฐาน ๔๐๔ แห่ง ใน ๓๐ จังหวัด ๖๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ยังไม่รวมโรงเรียนในอุดรธานี ๑๑ แห่งที่ใช้งบประมาณของจังหวัดในการดำเนินการ **คุณครู** ที่ได้ผ่านการอบรมเตรียมความพร้อมเพื่อจัดการเรียนรู้เพศศึกษาสำหรับเยาวชนกำลังศึกษักร้อยวิชาเต็มที ในจำนวนนี้มีโรงเรียนหลายแห่งที่ใช้งบประมาณของโรงเรียนเองในการอบรมครูให้ครบทุกท่านทั้งโรงเรียน

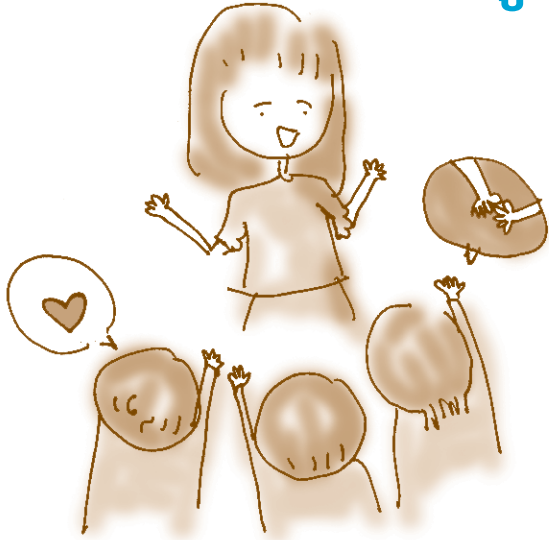

โรงเรียน ๑๗ แห่ง ใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ยังคงเดินทางจัดการเรียนรู้เพศศึกษาให้กับเยาวชน แม้ว่าจะเสี่ยงสะท้อนจากคุณครูทั้งไทยพุทธและมลายูมุสลิมจะบอกว่าการเดินทางไปสอนหนังสือแต่ละวัน ไม่มีใครรู้ว่าจะได้กลับถึงบ้านโดยสวัสดิภาพหรือไม่ แต่ **วิชาญ สุจริตย์** ผอ.โรงเรียนโพธิ์คีรีราชศึกษา ปัตตานี อนุมัติให้ครู ๓๐ คน เข้าอบรมเพศศึกษาเพื่อปูพรมทั้งโรงเรียน **ยงยุทธ วงศ์วิชัย** สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง และ **อุษณีย์ เย็นสบาย** นำทีมอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏ (มรภ.) ลำปาง ลุยอบรมครูในจังหวัดลำปางเพิ่มได้อีก ๖ โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเสด็จวนชยางค์กุลวิทยา โรงเรียนห้างฉัตรวิทยา โรงเรียนศาลาวิทยา โรงเรียนเมืองปานวิทยาคม โรงเรียนทุ่งกว่าวิทยา และโรงเรียนเกาะคาวิทยาคม **จิตวัฒน์ พิสิข** ผอ.โรงเรียนรัตนบุรี และ **พิชัย สิงห์ชัย** ผอ.โรงเรียนรามวิทยารัชมังคลาภิเษก จังหวัดสุรินทร์ เห็นชอบในการขยายผลอบรมครูในโรงเรียนเพิ่มเติม สำนักงานป้องกันและควบคุมโรคที่ ๕ จังหวัดนครราชสีมา ในฐานะหน่วยประสานงานก็เป็นปลื้ม **ใน** ส่วนพื้นที่กรุงเทพฯ **พรนุช สถาผลสวัสดิ์** องค์กรแพธ นำทีมขยายผลอบรมครูเพิ่ม ๔ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนพุทธจักรวิทยา โรงเรียนชมะสิริอนุสรณ์ โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รังสิตภิเษก และโรงเรียนเสสะเวชวิทยา **เกียรติศักดิ์ หมดชา** รอง ผอ.โรงเรียนแจรง่อนวิทยา สพท.เขต ๓ สรุปคุณลักษณะที่สำคัญของ Coach ได้อย่างชัดเจนว่า

‘Coach ที่ดีต้องเอาอัชฌัตติกออกจากหน้าเอามาออกจากปาก’ **สุจิตรา โปรงแสง** สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษา ดำเนินการปิดฝุ่นรายวิชาเพศศึกษาระดับปวช.สำหรับสถานศึกษา ๑๘๔ แห่ง ใน ๔๖ จังหวัด และนำทีมอาจารย์ ๑๗ สถาบันทดลองนำร่องจัดการเรียนรู้เพศศึกษาในระดับปวส. โดยเปลี่ยนชื่อใหม่ว่ารายวิชา ‘ทักษะชีวิต’ **นพรัตน์ เวโรจน์เสวีรังษ์** กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน ได้

ทีมผู้ฝึกอบรมหลัก (MT) ที่เข้มแข็งจากพื้นที่จังหวัดลำปาง สงขลา และลพบุรี อบรมเตรียมความพร้อมครูเพศศึกษา เปิดสอนรายวิชาพัฒนาทักษะชีวิต ๑ ใน ๒๑ ศูนย์การเรียนรู้ทั้ง ๑๐ จังหวัดแล้วขอรับท่าน... **จินตนา เวชมี** ผู้ประสานงานมรภ. ทั้ง ๑๐ แห่ง พยายามผลักดันให้เพศศึกษารอบด้านเข้าไปในระบบมรภ. ดังนั้น จึงได้ตั้งคณะทำงานจัดทำแนวทางการประเมินผลคู่มือเพศศึกษารอบด้าน **ดิเรก ตั้งสายัณห์** มรภ.กาญจนบุรี บอกว่า ‘เราต้องเขียนวิธีประเมินผลให้ยากๆ และอย่าให้คนอื่นอ่านรู้เรื่อง เขาจะได้ไม่แย่งผมสอน ผมจะได้สอนวิชาเพศศึกษาคนเดียว เพราะผมชอบวิชานี้มาก’ **ทิชา ณ นคร** ผอ.ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกาญจนาภิเษก และ **ไพวรรณ รัตนบวร** ผอ.ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต ๕ อุบลราชธานี ประกาศเจตนารมณ์อย่างชัดเจน ที่จะให้คุณครูในศูนย์ฝึกฯ จัดการเรียนรู้เพศศึกษาให้กับน้องๆ เยาวชน เพราะเห็นผลว่าปัญหาหนักอก ทั้งเรื่องการตัดแปลงอวัยวะเพศ ผึงมูก ผ่าเป็นซี่ ฉีดคลอแรมกับน้ำมันมะกอก ฯลฯ และการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เมื่อปล่อยเด็กกลับไปเยี่ยมบ้านในแต่ละเดือนค่อยๆ ลดลงจนหมดไป... **แพมมีสมาธิ** ใหม่คือ **ผกา มาศ อาจพูล** หรือ **อนุช** ซึ่งจะทำหน้าที่สนับสนุนการทำงานในโรงเรียน **แม้**ก้าวอย่างฯ จะมีกิจกรรมมากมายไปทุกหย่อมหญ้า แต่ก็ไม่ค่อยมีโอกาสประชุมหรือสื่อสารกับกรรมการโครงการฯ นัก กระทั่ง **ชลิตาภรณ์ ส่งสัมพันธ์** จากธรรมศาสตร์ สงสัยว่า ‘ดิฉันยังเป็นกรรมการก้าวอย่างฯ อยู่ อ๊ะ ป่าวเนี่ย’ ❄

ย่างก้าว ๓ ปี... ครูและนักเรียนก้าวอย่างๆ เป็ยนไป

คุณครูเป็ยนไป

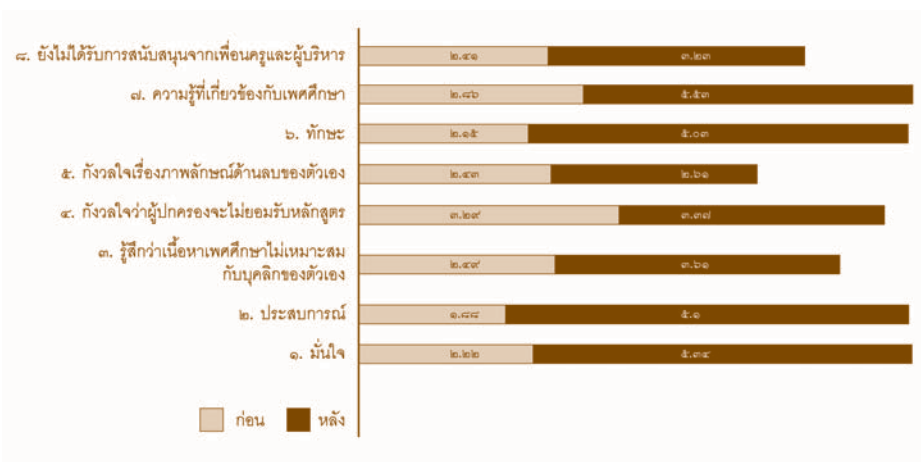
ในแบบสอบถามของครู ได้ให้ครูประเมินตนเองในช่วงก่อนเข้ารับ การอบรม กับหลังได้รับการอบรมและได้จัดการเรียนรู้แล้ว โดยมีระดับตั้งแต่ ๐ ไปจนถึงมากที่สุดคือเท่ากับ ๗

ผลการสำรวจในกลุ่มครู พบความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับครูทั้ง สพร.และอาชีวศึกษา

ครูพบว่าตัวเองมีพัฒนาการในการจัดการเรียนรู้วิชาเพศศึกษาดีขึ้น ในทุกด้าน (ผังภูมิที่ ๑) สามอันดับแรกที่ครูพบความเปลี่ยนแปลงในตัวเอง มากที่สุด คือ ครูมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้เพศศึกษามากขึ้น (ผล ต่างคะแนนเฉลี่ย=๓.๒๒) รองลงมา คือ ครูมีความมั่นใจในการจัดการเรียน รู้เพศศึกษามากขึ้น (ผลต่างคะแนนเฉลี่ย=๓.๑๒) และอันดับที่สาม คือ ครูมี ทักษะในการจัดการเรียนรู้มากขึ้น (ผลต่างคะแนนเฉลี่ย=๒.๘๘)

จะเห็นได้ว่า การเปลี่ยนแปลงล้วนเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จากภายในตัวครู มากกว่าปัจจัยภายนอกอื่นๆ เช่น ผู้ปกครอง การตัดสินใจ ภายลักษณะจากบุคคลอื่น ฯลฯ

ผังภูมิที่ ๑ ความคิดเห็นของครูต่อการจัดการเรียนการสอน ก่อนและหลัง การอบรมและจัดการเรียนรู้แล้ว

‘กระบวนการของก้าวอย่างอย่าง เข้าใจ ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลง อย่างไรในตัวครูและนักเรียน?’ เชื่อว่า คำถามนี้คงอยู่ในความสงสัยของคนใน สังคม และคนทำงานโครงการก้าวอย่างๆ

นับตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึง กันยายน ๒๕๔๙ ทีมประเมินผล โครงการก้าวอย่างๆ เริ่มต้นสำรวจและเก็บ รวบรวมข้อมูลในรอบปีที่ ๓ ของโครงการฯ

ผลการสำรวจต่อไปนี้จะเลือกนำ เสนอเฉพาะประเด็นสำคัญๆ ๒ ประเด็น คือ

๑. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ในตัวครู โดยสำรวจครูที่ผ่านการอบรม โครงการก้าวอย่างๆ ระหว่างปี ๒๕๔๗- ๒๕๔๙ จำนวน ๒๒๑ คน (ราวร้อยละ ๒๐) โดยใช้การส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และแจกแบบสอบถามในเวทีการจัด ประชุมวิชาการของโครงการฯ

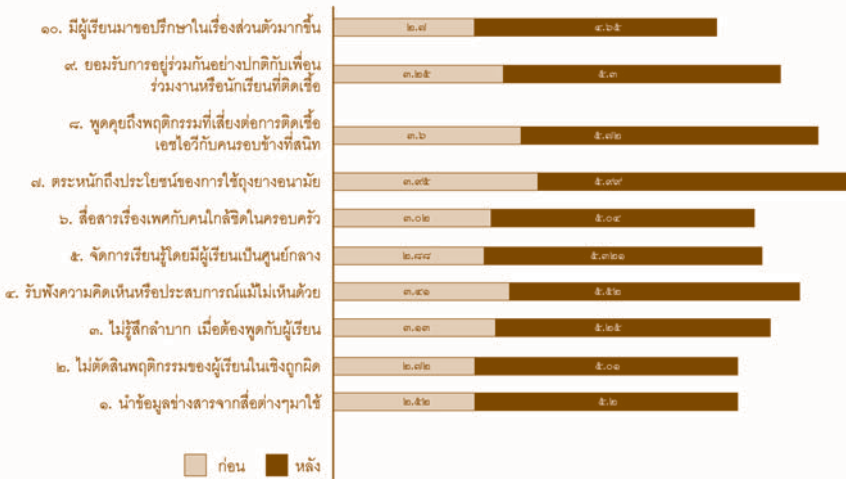
๒. ความเปลี่ยนแปลงในตัวผู้ เรียน ศึกษา นักเรียนสังกัดสพร.และ อาชีวศึกษา ทั้งในสถานศึกษาที่เข้าร่วมใน โครงการฯ และไม่ได้เข้าร่วมในโครงการฯ

สิ่งสนับสนุนที่ครูต้องการมากที่สุด เหนือองค์ความรู้และทักษะต่างๆ คือ ครูต้องการเข้าใจความนึกคิดของเด็กวัยรุ่น ถึงร้อยละ ๗๑.๖ ซึ่งเป็น นิमितหมายที่ดีในการยอมรับความคิดที่แตกต่าง และทำความเข้าใจร่วมกัน ระหว่างครูกับนักเรียน

ในด้านการสอนเพศศึกษา ครูประเมินตัวเองว่า มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น (ผังภูมิที่ ๒) ที่เปลี่ยนแปลงมากที่สุดคือ ครูได้นำข้อมูลเรื่องเพศและเอดส์จากสื่อ ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนมากขึ้น (คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ๒.๖๙) รองลงมาคือ ครูสามารถจัดการเรียนรู้โดยมีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางได้ดีขึ้น (คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ๒.๔๔) และอันดับที่สามคือ ครูไม่มุ่งตัดสินพฤติกรรมของผู้เรียน (คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ๒.๒๙)

จะเห็นได้ว่า ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเป็นการเปลี่ยนแปลงเชิงปฏิสัมพันธ์ที่ครูมีต่อนักเรียนในลักษณะที่เปิดกว้างขึ้น ไม่ว่าจะในบริบทห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนก็ตาม

ผังภูมิที่ ๒ แสดงความเห็นของครูต่อการเปลี่ยนแปลงและประสบการณ์การสอนเพศศึกษา

นักเรียนก็ป่วยไป

ผลการสำรวจครั้งนี้ พบความเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในตัวผู้เรียนด้านองค์ความรู้และทักษะต่อเรื่องเพศและเอดส์ ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

ผลการสำรวจเชิงเปรียบเทียบนักเรียนอาชีพในโครงการฯ กับนอกโครงการฯ โดยสำรวจก่อนและหลังเรียนวิชาเพศศึกษาพบว่า ผลการสำรวจรอบที่ ๑ ช่วงต้นเทอม ๑/๒๕๔๙ นักเรียนอาชีพศึกษาทั้งในและนอกโครงการฯ มีความรู้ ความเข้าใจต่อเรื่องเพศและเอดส์ใกล้เคียงกัน

แต่ผลการสำรวจในรอบที่ ๒ ช่วงสิ้นเทอม ๑/๒๕๔๙ นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความรู้และทักษะแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด

ในแง่ความรู้เรื่องเพศ นักเรียนในโครงการฯ มีความรู้สูงกว่าจากโจทย์คำถามเรื่องเพศ ๒๐ ข้อ ในรอบแรก ผู้ที่ตอบถูกต้องตั้งแต่ ๑๐

ข้อขึ้นไป กลุ่มในและนอกโครงการฯ มีร้อยละ ๑๙.๑ และ ๑๘.๐ ตามลำดับ แต่ในรอบที่ ๒ มีร้อยละ ๔๑.๘ และ ๑๙.๒ ตามลำดับ

ส่วนผลการศึกษาเชิงคุณภาพพบว่า นักเรียนในโครงการฯ มีความรู้เรื่องทางเลือกในการป้องกันการตั้งครรภ์ ดีกว่านักเรียนนอกโครงการฯ อย่างเห็นได้ชัด

ส่วนความรู้เรื่องเอดส์ ในรอบที่ ๒ นักเรียนในโครงการฯ มีความรู้เพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มนอกโครงการฯ นักเรียนในโครงการฯ ได้เรียนกิจกรรม QQR ทำให้ประเมินความเสี่ยง ทราบวิธีลดความเสี่ยงในการติดเชื้อเอชไอวีได้มากกว่า

นักเรียนในโครงการฯ ทราบว่าไม่สามารถดูว่าใครติดเชื้อจากสภาพร่างกายภายนอก ขณะที่นักเรียนนอกโครงการฯ ส่วนใหญ่ไม่ทราบ

ในด้านความมั่นใจในการสื่อสารเรื่องเพศ นักเรียนในโครงการฯ ไปขอคำปรึกษาจากครูเพิ่มจากร้อยละ ๒๘.๗ ในรอบแรก เป็นร้อยละ ๓๘.๗ ในรอบที่สอง ขณะที่นักเรียนนอกโครงการฯ มีการปรึกษาครูคงที่คือ ร้อยละ ๒๔.๙ ในรอบแรก และร้อยละ ๒๑.๔ ในรอบที่สอง

ที่สำคัญคือ นักเรียนในโครงการฯ สื่อสารกับคู่เรื่องเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยมากขึ้นกว่านักเรียนกลุ่มนอกโครงการฯ โดยคุยกับคู่ในเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี การใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์ และการใช้ยาคุมกำเนิด โดยเฉพาะนักเรียนหญิงในโครงการฯ

ส่วนนักเรียนในสังกัด สพฐ. เนื่องจากเป็นการสำรวจช่วงต้นเทอม ๑/๒๕๔๙ เพียงหนึ่งรอบ จึงยังไม่มีผลเปรียบเทียบหลังการเรียนรู้อะไร

ในเบื้องต้นนี้พบว่า ความรู้ของนักเรียน สพฐ.ทั้งในและนอกโครงการฯ ในเรื่องต่อไปนี้มีน้อยมาก คือ ยาคุมกำเนิดทั่วไปและฉุกเฉิน การนับระยะปลอดภัย การวิเคราะห์ความเสี่ยงต่อเอชไอวีหากสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง และการมีเพศสัมพันธ์ของคนรักเพศเดียวกัน

รวมทั้งยังเชื่อว่าถุงยางบาง ขาดง่าย หรือ ต้องใส่สองชั้น ❖

การยุติการตั้งครรภ์อย่างปลอดภัย ทางเลือกที่ผู้หญิงทุกคนมีสิทธิ?

เมื่อผู้หญิงตั้งครรภ์เมื่อไม่พร้อม หลายคนเลือกที่จะยุติการตั้งครรภ์ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วเป็นการทำ ‘แท้งเถื่อน’ ที่ไม่มีการรับประกันความปลอดภัย เพราะพวกเธอไม่อยู่ในเงื่อนไขของการทำแท้งที่ ‘ถูกกฎหมาย’ แต่จะเป็นไปได้ไหมที่ผู้หญิงทุกคนควรมีสิทธิเลือกยุติการตั้งครรภ์อย่างปลอดภัยได้

**ร.ต.อ.สวัสดิ์ ภักดี รอง
สารวัตรงานสืบสวนตรวจ
ตราและควบคุม ศูนย์สวัสดิ
ภาพเด็ก เยาวชน และสตรี**
มองว่า การทำแท้งในทาง
ศีลธรรมหรือทางกฎหมาย
ถือว่าเป็นเรื่องที่ผิด แต่ก็เห็น
ว่าเป็นเรื่องจำเป็นที่จะต้องมียู่
ในกรณีที่ได้ถูกข่มขืน เพราะ
ถ้าปล่อยให้เด็กคลอดออกมา ก็จะกลายเป็นปัญหาสังคม และ
เด็กจะมีสภาพจิตใจที่ไม่ดี ซึ่งการทำแท้งที่ถูกกฎหมายมีอยู่
๒ กรณีคือ ถูกข่มขืน และการตั้งครรภ์ที่ส่งผลต่อสุขภาพ
ของแม่

ส่วนในกรณีอื่นๆ ของการตั้งครรภ์เมื่อไม่พร้อม ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใด ผู้หญิงควรจะต้องรับผิดชอบในการกระทำของตนเองและเลี้ยงดูเด็กที่จะเกิดมา จึงไม่เห็นด้วยกับการเปิดให้มีการทำแท้งถูกกฎหมาย ‘ไม่เช่นนั้น จะเป็นการส่งเสริมให้มีเพศสัมพันธ์อย่างไม่คิดหน้าคิดหลัง กลายเป็นเช็กลิสต์ใครจะไปกันใหญ่ สังคมก็จะเป็นระเบียบเรียบร้อย’

การแก้ปัญหาเหล่านี้คือ ทางตำรวจเองต้องปฏิบัติหน้าที่ต้องนำตัวผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ ไม่ว่าจะเด็กหรือไม่ว่าก็ตาม มาลงโทษ เพื่อให้เป็นอุทาหรณ์

จะช่วยเหลืออัตราการการทำแท้งเถื่อนให้น้อยลงได้ *

**พรรณราย ป้อมพิจิตร
นักศึกษาคณะนิเทศศาสตร์
ปี ๑ ม.เซนต์จอห์น** เห็นว่า
เรื่องนี้เป็นสิทธิส่วนบุคคล แม้
จะเป็นเรื่องที่ผิดศีลธรรม แต่
สังคมควรจะเปิดกว้างสำหรับ
คนที่อยู่ในปัญหาที่ไม่พร้อมจะ
ตั้งครรภ์จริงๆ ด้วยเหตุผลต่างๆ
เพราะถ้าคลอดลูกออกมาแล้ว

ทิ้งลูกภายหลัง ก็จะเป็นปัญหาของสังคมอีก ฉะนั้นการ
ทำแท้งก็น่าจะเป็นทางเลือกหนึ่งที่ทุกคนมีสิทธิทำได้
กฎหมายจึงควรขยายขอบเขตในการทำแท้งเพื่อเอื้อให้กับ
คนกลุ่มนี้ได้ทำแท้งอย่างปลอดภัย จะได้ไม่ต้องไปแอบทำ
จนเป็นอันตรายอย่างทุกวันนี้

หากไม่พร้อมจะมีลูก เมื่อคิดจะมีเพศสัมพันธ์ก็ควร
รู้จักการป้องกัน โดยเริ่มต้นจากตัวเองก่อน สื่อมวลชนเอง
ควรช่วยกันประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับถุงยางอนามัย และสิ่ง
สำคัญคือการ ‘สอนเพศศึกษา’ ในโรงเรียน เพื่อให้เด็กมีทักษะ
คิดเป็น รักเป็น รู้จักตัวเอง รู้จักรักษาสัมพันธ์ภาพ รู้จัก
ประโยชน์ของถุงยาง ฯลฯ

ดีกว่า ปิดๆ ให้เรียนรู้เอง แล้วมาแก้ไขกันทีหลัง *

www.teenpath.net

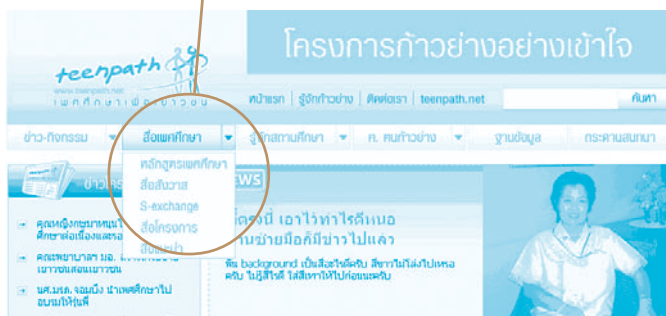
แหล่งรวมสื่อเพศศึกษาฉบับออนไลน์

เข้าใจไอทีฉบับนี้ ขอแนะนำวิธีการดาวน์โหลดสื่อประกอบการเรียนการสอนเรื่องเพศศึกษาจาก **www.teenpath.net** เนื่องจากมีเพื่อนครูหลายท่านถามถึงกันมากมายว่า จะดาวน์โหลดสื่อตัวนั้นๆ ได้ที่ไหน หลักสูตรช่วงชั้นนี้จะดาวน์โหลดได้เมื่อไหร่ ตอนนี้ **www.teenpath.net** มีทุกคำตอบที่ถามถึงแล้ว

เพียงคลิกที่ห้องเพศศึกษาในโรงเรียน จากแถบเมนูที่ปรากฏอยู่ด้านบน

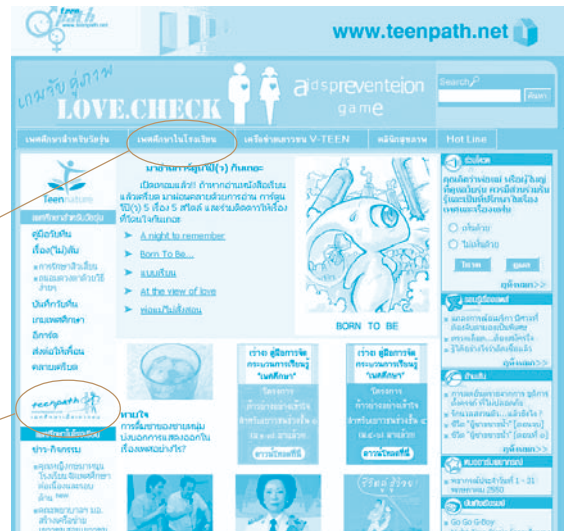
หรือคลิกที่โลโก้สัญลักษณ์โครงการฯ เมนูด้านซ้ายมือ

จากนั้นหน้าเว็บจะเปลี่ยนเป็นหน้าเว็บของโครงการก้าวอย่างฯ คลิกที่เมนูสื่อเพศศึกษาจะปรากฏรายการให้เลือก

สื่อที่รวบรวมไว้ส่วนมากจะเป็นสื่อเพศศึกษาที่จัดทำขึ้นภายใต้โครงการก้าวอย่างฯ ยกเว้นหมวดสื่อแนะนำ จะรวบรวมหนังสือจากแหล่งอื่นๆ เพื่อใช้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

- **หลักสูตรเพศศึกษา** ประกอบไปด้วยแผนการเรียนรู้อันสำหรับเยาวชนในช่วงชั้น ๓ (ม.๑-ม.๓) ช่วงชั้น ๔ (ม.๔-ม.๖) และระดับอาชีวศึกษา
- **สื่อสังวาส** บทความและข่าวประจำโครงการฯ ออกทุกวันที่ ๑ และ ๑๖ ของทุกเดือน สามารถดาวน์โหลดตั้งแต่ฉบับแรกจนถึงปัจจุบัน ทั้งรูปแบบ word file และ pdf file
- **S-exchange** จดหมายข่าวโครงการฯ ราย ๓ เดือน สามารถเลือกดาวน์โหลดได้ทั้งฉบับ หรือเลือกเฉพาะเรื่องที่น่าสนใจ

➤ สื่อโครงการ ประกอบไปด้วย

- สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น การ์ตูนโป๊(ว) เล่นสนุกมุขก๊วยอย่าง ๑๒ ความจริงเกี่ยวกับถุงยางอนามัย คุยเปิดใจรักปลอดภัย
- สื่อประเภทวีซีดี ทั้งรูปแบบเกม และหนังสือประกอบการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา เช่น เกม Love.Check รูปแบบเกมคอมพิวเตอร์ เกมเพศศึกษา (Teen Edutainment) ๗ เกม และหนังสือจากโครงการหนึ่งมากรุดทั้งหมด ๑๒ เรื่อง
- สื่อประกอบการดำเนินกิจกรรม เป็นภาพประกอบการดำเนินกิจกรรมหลักสูตรเพศศึกษาของโครงการฯ
- สารระสำคัญจากเวทีต่างๆ รวบรวมปาฐกถาและบันทึกการประชุมทั้งบทความ ภาพ เสียง และวิดีโอจากการจัดประชุมเวทีวิชาการเพศศึกษาและเอดส์ที่เกิดขึ้นตลอดโครงการฯ

สื่อที่รวบรวมไว้ทั้งหมดจะเอื้อประโยชน์ต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้เรื่องเพศแก่เพื่อนครูทุกท่าน สามารถดาวน์โหลดไปใช้ได้สะดวก รวดเร็วทันใจ

คิดอะไรไม่ออก หหาอะไรไม่เจอ เชิญคลิกไปที่ **www.teenpath.net** ได้ค่ะ *

หาก (นักเรียน) ทำแท้ง... (มัน) ยากตรงไหน?

คำถามนี้ตอบว่า ‘ยาก’ ตรงประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๐๑ ถึง ๓๐๕ รองรับการทำแท้งไว้เพียง ๒ กรณี คือ หนึ่งหากมีคำพิพากษาจากศาลว่า การตั้งครรภ์นั้นเกิดจากผู้หญิงถูกล่วงละเมิดทางเพศ และสอง หากตั้งครรภ์ต่อไป จะส่งผลเสียต่อสุขภาพของแม่จนถึงแก่ชีวิต

จะเห็นได้ว่ากฎหมายดังกล่าว มิได้รองรับเหตุผลอื่น ๆ เช่น เหตุผลทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้น ถ้านักเรียนท้องไม่พร้อมแล้วจะทำแท้ง จึงเป็นเรื่องยากในทางกฎหมาย ลองอ่าน ‘ลงชั้นความคิด’ ฉบับนี้ ที่คุณครูจากภาคใต้ ทั้งชาวไทยพุทธและมลายูมุสลิม เขาคูด้วยกัน แล้วจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจมากขึ้นว่า ‘หาก (นักเรียน) ทำแท้ง... (มัน) ยากตรงไหน?’

เมทนี โอสถาน โรงเรียนสตรีจุฬาลงกรณ์ จังหวัดสตูล

เล่าประสบการณ์นักเรียนที่มาปรึกษาเรื่องทำแท้งว่า ‘เคยมีนักเรียนชั้นม.๓ พาเพื่อนอยู่อีกโรงเรียนมาปรึกษา เรื่องจะไปทำแท้ง ตัวเองเลยใช้คำถามกับเด็กเยอะมาก เช่น ถ้าทำแท้งจะดีหรือไม่ดีอย่างไร พ่อแม่รู้เรื่องหรือยัง ผู้ชายคิดยังไง แล้วเธอจะไปทำแท้งที่ไหน ครูยังไม่รู้

❖ เมทนี โอสถาน

เลยที่ว่าทำแท้งที่ปลอดภัยอยู่ที่ไหน เด็กบอกว่าหนูไปติดต่อหมอเรียบร้อยแล้ว หมอคิดค่าทำแท้งสองพันบาท เลยบอกเด็กว่าลองไปคุยกับแฟนก่อนแล้วกลับมาหาครูอีกครั้ง ครูจะช่วยแก้ปัญหาให้ ผ่านมาถึงเปิดเทอม ปรากฏว่าเด็กไปทำแท้งแล้ว และตอนนี้กลับไปเรียนเหมือนเดิม แม้ว่าตัวเองจะเป็นมุสลิม แต่ไม่รู้สึกยุ่งยากที่จะชวนเด็กคุยหากเขาจะทำแท้ง เพราะการตัดสินใจเป็นของเด็ก เรามีหน้าที่คุยและให้ข้อมูล ไม่คิดว่าผิดหลักศาสนา ถือเป็นการช่วยเด็ก’

อภิสิทธิ์ เส้นดิ่ง โรงเรียนดรุณารวมอำเภอ จังหวัดสตูล แสดงความคิดเห็นในฐานะที่เป็นครูโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามว่า ‘ในศาสนาอิสลาม โดย

ข้อกำหนดเรื่องต้องห้ามเด็ดขาดมี ๓ เรื่อง คือ หนึ่ง การมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส สอง การมีเพศสัมพันธ์ขณะมีประจำเดือน และสาม การร่วมเพศทางทวารหนัก การทำแท้งเป็นผลมาจากการทำเรื่องต้องห้าม หากจะทำแท้งจึงต้องเป็นเรื่อง

❖ อภิสิทธิ์ เส้นดิ่ง

จำเป็นจริงๆ ในกรณีที่มีผลอันตรายต่อสุขภาพของแม่ ในทางศาสนาจึงจะอนุญาตให้เอาเด็กออกได้’

เช่นเดียวกับ วรฤทธิ์ มณีรัตน์ โรงเรียนตรัง รังสฤษฎี จังหวัดตรัง กล่าวว่า ‘โดยส่วนตัวแล้วจะไม่ให้

❖ วรฤทธิ์ มณีรัตน์

เด็กทำแท้งเด็ดขาด เพราะคิดว่าการเรียนสมัยนี้ไม่ใช่เรียนในระบบโรงเรียนอย่างเดียว การไปทำแท้งยังเป็นตราบปในชีวิต ในฐานะเป็นครูฝ่ายปกครองมาเกือบ ๒๐ ปี ก่อนเข้าโครงการก้าวอย่างฯ คิดอย่างเดียวว่า ถ้า

เด็กต้องให้ออกจากโรงเรียนเพราะยึดที่ระเบียบวินัย แต่เมื่อเข้าใจว่า เด็กมีโอกาสพลาดพลั้งได้ ผู้ใหญ่ต้องให้ออกมา เรื่องอย่างนี้ถ้าไม่สุดวิสัยจริงๆ จะไม่ให้ออก จะให้เด็กไปคลอดก่อนแล้วกลับมาเรียน'

ขณะที่ **ยูวเยาว์ ฉิมพาลี** โรงเรียนวิเชียรมาตุ ๓ **จังหวัดตรัง** เสริมว่า 'เมื่อเด็กมีปัญหามาปรึกษาเรื่องกังวลว่าจะท้อง ตัวเองได้ให้คำแนะนำว่า ให้ใจเย็นๆ ดู

❖ ยูวเยาว์ ฉิมพาลี

ว่าระยะของหนูที่มีเพศสัมพันธ์เมื่อไหร่และแนะนำเรื่องการตรวจการตั้งครรภ์ให้รู้แน่นอนก่อนว่าท้องจริงหรือไม่ แต่ครูคนอื่นจะรับไม่ได้ และให้เด็กออกจากโรงเรียน เลยถามว่า ถ้าเด็กออกแล้วจะไปเรียนที่ไหน เด็กจะเป็นปัญหาสังคมอีก ครูต้องให้

โอกาสเด็ก และครูต้องช่วยผู้ปกครองให้เข้าใจและมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเด็ก'

ส่วน **หะซันน่า พงศ์ยี่หล้า** โรงเรียนเชียรใหญ่ **จังหวัดนครศรีธรรมราช** แสดงความคิดเห็นว่า 'ตัวเอง

คิดว่า เด็กผู้หญิงที่ท้องก็คงไม่อยากจะทำแท้ง ครูจึงต้องหาทางออกที่ดีที่สุดให้กับเด็ก เรื่องเหตุการณ์ในอดีตไม่ควรจะคิดแล้ว ควรจะคิดถึงเหตุการณ์ต่อไปในอนาคตว่าจะแก้ปัญหาอย่างไรให้เป็นไปในทางบวกและดีที่สุด คือจะเอาเด็กไว้และจะเก็บเรื่องไว้เป็นความลับ โดยไม่บอกใคร'

❖ หะซันน่า พงศ์ยี่หล้า

อย่างไรก็ตาม **วิรัช ภักดีสุวรรณ** โรงเรียนทุ่งสง **จังหวัดนครศรีธรรมราช** กล่าวว่า 'หลังจากที่เข้าโครงการฯ นี้แล้ว เจตคติได้เปลี่ยนไปเยอะ และทำให้ฉุกละหุกหลายประการ เช่น เด็กมีช่องว่างกับผู้ใหญ่ ทำให้ครูกับเด็ก พ่อแม่กับเด็กไม่เข้าใจกัน เมื่อมีปัญหาเด็กไม่รู้จะปรึกษาใคร ดังนั้นถ้าเด็กมาปรึกษาเรื่องทำแท้งคิดว่าครูต้องรับฟังทุกอย่าง ต้องทราบภูมิหลังของเด็กให้มากที่สุด ภูมิหลังของฝ่ายชาย อยากรู้ก็ตามการทำแท้งเป็นเรื่องที่ผิดแน่นอน แต่ถ้าปล่อยให้เด็กท้อง

และคลอดออกมาแล้วแยกว่าการมีชีวิตอยู่ แม่เลี้ยงไม่ได้หรือถ้าคลอดเด็กออกมาแล้วอยู่ในสภาพแยจะเป็นปัญหาลูกโซ่ไปเรื่อยๆ การทำแท้งอาจเป็นทางออกสุดท้ายที่ดีที่สุด ตัวเองคิดว่าถ้าจำเป็นก็ต้องทำแท้ง'

❖ วิรัช ภักดีสุวรรณ

เมทนี ยืนยันหลักการว่า 'ครูต้องเป็นผู้ให้ข้อมูลเด็กทั้งบวกและลบเกี่ยวกับการทำแท้ง และถามประวัติความเป็นมา ให้ทราบทั้งทางโลกและทางธรรม ให้ข้อมูลว่าดีหรือไม่ดีอย่างไร แล้วจะมีอะไรเกิดขึ้นข้างหน้า หากเด็กมีการตัดสินใจ ต้องทราบว่าเด็กมีการตัดสินใจเองหรือไม่'

อภิสิทธิ์ เพิ่มเติมว่า 'จะถามเด็กก่อนว่าที่จะทำแท้งคิดว่าเป็นทางเลือกที่ดีหรือไม่ เมื่อเธอคิดอย่างนี้ เธอตัดสินใจเพียงคนเดียว แต่มีอีกหลายๆ คนที่เธอยังไม่ได้คุย ไม่ปรึกษา บางทีอาจมีทางออกที่ดีกว่านี้ เธอคิดว่า จะพูดคุยกับพ่อแม่ก่อนไหมว่าท่านเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย'

ยูวเยาว์ กล่าวเพิ่มว่า 'จะถามว่าเด็กจะไปทำแท้งที่ไหน เกิดอันตรายขึ้นมาจะอย่างไร ให้เด็กคิดแล้วหาข้อสรุปพร้อมกัน ให้เด็กคิดให้รอบคอบก่อนตัดสินใจ'

อภิสิทธิ์ ฝากบอกคุณครูที่อ่านบทความนี้ว่า 'เด็กที่มาหาครูเมื่อมีปัญหา อยากให้มองว่าปัญหาของเด็กก็เหมือนกับปัญหาของครู เมื่อเด็กมีปัญหาครูต้องช่วยคิดและแก้ไขปัญหา'

ยูวเยาว์ กล่าวทิ้งท้ายไว้ว่า 'ไม่อยากให้สังคมประณามเด็กที่เลือกตัดสินใจทำแท้ง เพราะคนเราสามารถผิดพลาดกันได้ อยากให้ผู้ใหญ่ช่วยกันประคับประคอง ไม่ซ้ำเติมเด็ก อยากให้ช่วยกันให้คำแนะนำดูแลเด็ก เขาจะได้ไม่ผิดพลาดซ้ำแล้วซ้ำอีก'

จากการฟังคุณครูแลกเปลี่ยนกันเรื่องความยากของการทำแท้ง ทำให้เห็นว่า ความยากอยู่ตรงที่เด็กจะต้องฝ่าข้ามเรื่องทัศนคติ ความเชื่อ หรือความรู้สึกผิดบาปในการทำแท้ง นอกจากนี้กฎหมายก็ยังไม่เอื้อ แถมสถานบริการสุขภาพที่ปลอดภัย (ทั้งทางร่างกายและจิตวิญญาณ) ก็ยังคงขาดแคลน

เด็กที่ตัดสินใจเลือกจะทำแท้ง จึงต้องเติมพัว ความเสี่ยงด้วยชีวิตต่อไป ใช่หรือไม่.. ❖

แก๊ง ๑๐๑

บ่อยครั้งที่ ‘ความจริง’ มีพลังอำนาจน้อยกว่า ‘ความรู้สึก’

เรื่องของผู้หญิงที่ท้าท้าเป็นความจริงอีกประเภทหนึ่งที่ ‘แพ้’ ความรู้สึกของคนในสังคมตลอดมา เพราะแม้มีการรายงานผลวิจัย หรือผลสำรวจหลายครั้งหลายคราว่า ผู้หญิงที่มีปัญหาท้องโดยไม่พร้อมและยุติปัญหาด้วยการท้าท้านั้น ส่วนใหญ่ไม่ใช่วัยรุ่นและไม่ใช่คนโสด ทว่าเป็นวัยผู้ใหญ่ที่แต่งงานหรือมีคู่อยู่กินกันฉันสามีภรรยา แต่ข้อมูลเหล่านี้ถูกเมินเพราะคนส่วนใหญ่ในสังคมเลือกที่จะเชื่อความรู้สึกของตัวเอง หรือไม่ก็เชื่อ ‘ข่าว’ ที่นำเสนอโดยหนังสือพิมพ์ ประเภท ‘...พบศพทารกถูกนำมาทิ้งในคลอง เบื้องต้นสงสัยแม่วัยรุ่นรักสนุกจนตั้งท้องแล้วท้าท้า...’ มากกว่า

สาเหตุหนึ่งอาจเป็นเพราะข้อมูลจากรายงานการวิจัยนั้นไม่มีพลังกระตุ้นเร้าความสนใจของผู้อ่านได้มากเท่าพาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ แต่ปัญหาที่เป็นวิกฤติของชีวิตคน และละเอียดอ่อนต่อศีลธรรมของสังคมอย่างปัญหาการท้าท้านี้สมควรที่เราต้องนำข้อมูลจากการศึกษาที่รอบด้าน ถูถ้วนมาใช้วิเคราะห์หาทางแก้กันมิใช่หรือ

คงไม่มีใครคิดว่า จะสามารถคิดอ่านป้องกันแก้ไขปัญหาการท้าท้าได้ด้วยความรู้สึก หรือข้อมูลจากหน้าหนังสือพิมพ์หรือ...จริงไหม ?

กรมอนามัยเก็บข้อมูลตลอดทั้งปี ๒๕๕๒ ในโรงพยาบาลรัฐจำนวน ๗๘๗ แห่งทั่วประเทศ พบว่ามีผู้เข้ารับการรักษาตัวเพราะเกิดภาวะแทรกซ้อนจากการท้าท้ามากถึง ๔๕,๙๙๐ คน และร้อยละ ๒๙ ของจำนวนนี้หรือ ๑๓,๑๐๗ คน ยอมรับว่าได้ไปท้าท้ามา

‘คิดว่ามันไม่ตีหรอก: ข่าลุมมันเป็นบาป แต่คิดว่าความจำเป็นมันบังคับ ถ้าเกิดมาเกิดเป็นคนมันจะยิ่งบาปมากกว่านี้มากมายใช้ไหมคะ: ยิ่งบาปมากกว่าที่เราฆ่าตอนเล็กๆ ใช้ไหม...มันต้องจำเป็นจริงๆ (ร้องไห้)’

แน่นอนว่าตัวเลขนี้ต่ำกว่าความเป็นจริง อย่างไรก็ตาม ก็ดีมีข้อมูลที่น่าสนใจหลายอย่างในกลุ่มของผู้ทำแท้ง อาทิเช่น

- ร้อยละ ๕๓ มีอายุมากกว่า ๒๕ ปี
- ร้อยละ ๕๗ ทำแท้งเพราะมีปัญหาทางเศรษฐกิจ
- ร้อยละ ๔๒ ทำแท้งขณะอายุครรภ์มากกว่า ๑๒ สัปดาห์
- ร้อยละ ๔๗ ใช้วิธีสอดใส่ของเหลว หรืออุปกรณ์ของแข็งเข้าทางช่องคลอด
- ร้อยละ ๔๐ เกิดภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรงคือติดเชื้อในกระแสเลือด อู้งเชิงกรานอักเสบ ตกเลือดมากจนต้องให้เลือด และมดลูกทะลุ
- และมีผู้เสียชีวิต ๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๑

นอกเหนือจากข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเชิงปริมาณ ยังมีข้อมูลจากงานวิจัยเชิงลึกที่บันทึกประสบการณ์ของลูกผู้หญิงยามเผชิญวิกฤติที่ต้องโดยไม่พร้อม ต่อไปนี้คือ ‘เสียงที่ไม่เคยถูกได้ยิน’ ของผู้หญิง ที่จะถูกถ่ายทอดสู่การรับรู้ของสาธารณะ

‘ไปบอกครู บอกเลยว่า:ทำแท้ง แต่เขาไม่ให้ทำ เพราะว่าเด็กมันหลายเดือนแล้ว ...คนข้างบ้านก็บอกไม่ต้องเอาออก ถ้าคลอดมากก็ให้คนอื่นไป แต่เราก็ไม่กล้า เพราะเสียการเรียน อนาคตก็อยู่ไกล แล้วยังเป็นเด็กวัยรุ่น’

ท้องเมื่อไม่พร้อม...ทำไม ?

‘ไม่พร้อม’ เพราะถูกข่มขืน -- ‘อยากตายค่ะ แบบร้องไห้เลย ไม่อยากเชื่อ ใครก็ไม่รู้เป็นพ่อเด็ก เขาเป็นเจ้าของร้าน หนูยังเรียนหนังสืออยู่และหนูโดนข่มขืนด้วย หนูไม่ได้รัก ไม่ได้ผูกพันกับผู้ชายคนนั้นและ หนูก็ไม่ได้อะไรเด็กคนนี้เลย’ (อายุ ๑๗ ปี หารายได้พิเศษช่วงปิดเทอม)

‘ไม่พร้อม’ เพราะไม่ได้แต่งงาน-- ‘คิดว่าเราจะทำยังไงดีที่จะอยู่ในสังคมนี้ได้โดยที่สังคมยอมรับว่าเราไม่ได้แต่งงาน แล้วอยู่ๆ เราต้องขึ้นมา’ (อายุ ๓๐ ปี โสด มีแฟน)

‘ไม่พร้อม’ เพราะสวนทางกับความหวังของพ่อแม่-- ‘เหตุผลหลักๆ คือหนูยังไม่อยากให้แม่รู้ ยังไม่พร้อมให้แม่รู้ ยังไงก็ต้องเอาออก จะเจ็บจะทรมานแค่ไหนก็ต้องเอาออก หนูไม่รู้นะ หนูไม่อยากให้แม่ร้องไห้ หนูสงสารเขา’ (อายุ ๑๘ ปี เพิ่งเรียนจบ กำลังหางานทำ)

‘ไม่พร้อม’ เพราะสามีทำหน้าที่บกพร่อง-- ‘พี่ว่าพี่พอแล้ว สำหรับการนั่งเลี้ยงลูกคนเดียว พี่เหนื่อยแล้ว มันทรมาน มันเจ็บปวดมากกับการที่เขาทิ้งเราไว้ที่หนึ่ง และเขาไปอยู่อีกที่หนึ่ง’ (อายุ ๓๕ ปี แต่งงาน มีลูกแล้ว ๒ คน)

‘ไม่พร้อม’ เพราะตกงาน-- ‘ยังไม่อยากเอาไว้อย่างไม่พร้อม แฟนไม่ได้ทำงาน’ (อายุ ๒๖ ปี แต่งงาน มีลูกแล้ว ๒ คน)

ทำไมไม่คุม (กำเนิด) ?

คนทั่วไปเข้าใจว่า การท้องเป็นเรื่องป้องกันได้ ด้วยการคุมกำเนิด และวิธีคุมกำเนิดก็หาได้ไม่ยาก จึงเกิดความสงสัยว่าทำไมคู่แต่งงานจึงปล่อยให้ท้อง ทั้งที่ยังไม่พร้อม ในความเป็นจริง เกือบ ๔ ใน ๕ ของคู่สามีภรรยาที่มีการคุมกำเนิด แต่...

- เลิกใช้หรือใช้ไม่ต่อเนื่อง เพราะทนอาการข้างเคียงของยาเม็ดคุมกำเนิด และยาฉีดไม่ไหว บางคนขอร้องให้สามีใช้ถุงยางอนามัยแต่ ‘...เขาจะมีอาการแพ้ดื้อเสียดื้อเรื่อกำพูดของเขา มันฆ่าเราให้ตายได้แบบ...ของเขาไม่ใหญ่ ไม่ถึงใจ ไม่สะใจ ไม่เหมือนผัวเก่า คำไหนที่มันรุนแรงเขาจะชุดคู้ยมาว่าเรา’ (อายุ ๓๒ ปี มีสามี มีลูก ๒ คน)

- กินยาคุมแต่ก็ยังพลาด ‘ทุกวันนี้ก็ยังคงคิดไม่ออกว่ากินยาคุมทุกวันแล้วทำไมยังท้อง ก็ถามหมอหมอบอกว่าอาจจะกินยาคุมปลอม หรือไม่ก็หมดอายุ’ (อายุ ๓๐ ปี มีสามี มีลูก ๑ คน)

- ทำหมันแล้ว ใส่ห่วงอนามัยแล้ว แต่ยังมีผิดพลาด เป็นกรณีที่พบอยู่เนือง ๆ

- ใช้วิธีคุมกำเนิดไม่ถูกต้อง หรือใช้วิธีที่ไม่โอกาสล้มเหลวสูง โดยมากมักเป็นคู่ที่ไม่ได้อยู่ด้วยกันทุกวัน เช่น ใช้วิธีหลังนอกช่องคลอด หนีระยะปลอดภัย หรือใช้ยาคุมฉุกเฉินผิดวิธี

มีบางคู่ที่ไม่ใช้วิธีคุมกำเนิดเลย เพราะฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดมีสุขภาพไม่ดี จึงคิดเอาเองว่าคงท้องยาก และที่พบบ่อยอีกสาเหตุหนึ่งคือ ฝ่ายชายไม่ยอมให้ฝ่ายหญิงคุมกำเนิดและตัวเองก็ไม่ยอมคุม เรียกว่าเป็นปัญหาความสัมพันธ์เชิงอำนาจในการมีเพศสัมพันธ์

‘หนูยังไม่อยากให้แม่รู้ ยังไม่พร้อมให้แม่รู้ ยังไงก็ต้องเอาออก จะเจ็บจะทรมานแค่นี้ก็ต้องเอาออก ไม่รู้: หนูไม่อยากให้แม่ร้องไห้ หนูสงสารเขา’

สำหรับวัยรุ่นและคนโสด ข้อสงสัยของสังคมมักรุนแรงขึ้น เช่น เป็นพวกใจแตก ไม่รักนวลฯ ถ้ารักสนุกทำไมจึงไม่หาทางป้องกัน? แต่ความจริงที่ถูกต้องพบจากงานวิจัยเผยให้เราเห็นว่า การใช้หรือไม่ใช้วิธีคุมกำเนิดของกลุ่มที่เป็นโสด มีส่วนเกี่ยวข้องกับความรู้หรือความไม่รู้ ความสามารถในการ ‘เข้าถึง’ บริการคุมกำเนิด และบรรทัดฐานทางสังคมที่มีต่อเรื่องเพศของผู้หญิงโสด

- ไม่ได้คุมเพราะเป็นความสัมพันธ์ทางเพศครั้งแรก และไม่รู้ว่าตัวเองหน้า - ‘ตอนนั้นก็ไปเที่ยวกันแบบเด็กๆ ไม่ได้คิดล่วงหน้าว่าจะมีอะไร ก็คิดว่าเรารักกันประสาเด็กๆ แล้วก็เลยเถิดไป ไม่ได้คิดอะไรเลย’ (อายุ ๒๕ ปี แต่งงาน มีลูก ๓ คน)

- ‘รู้จัก’ วิธีคุม แต่รู้แบบไม่ครบ - ‘เคยดูหนังเรื่อง ‘เสียดาย’ ครูพาเด็กชั้นประถมไปดู หนูจำได้ ก็เอามาใช้’ (อายุ ๑๖ ปี เรียนหนังสือ) น้องคนนี้กินยาเม็ดคุมกำเนิดเม็ดแรกในวันที่มีเพศสัมพันธ์ ซึ่งยังไม่สามารถออกฤทธิ์ป้องกันการท้องได้ ต้องกินล่วงหน้าอย่างน้อย ๑ รอบเดือนจึงจะได้ผล

- มีมายาคติเรื่องการคุมกำเนิด - ‘...ตอนนั้นคิดว่าการคุมกำเนิดเป็นของคนที่แต่งงานแล้วก็เลยไม่ได้คุม ...แบบเรายังไม่แต่งงาน ก็ไม่กล้าคุม ไม่กล้าไปหาหมอ ไม่กล้าเลย’ มุมมองแบบนี้ทำให้บางคนไม่ใส่ใจหาความรู้เลยด้วยซ้ำ ‘(ครู)ก็สอน(เรื่องการคุมกำเนิด)นะ แต่พูดตรงๆ ไม่ค่อยใส่ใจมากเท่าไร เพราะไม่คิดว่ามันจะเกิดขึ้นกับเรา’ (อายุ ๑๙ ปี เรียนหนังสือ)

กลัวคนรอบข้างสังเกตเห็น และรู้ว่า มีเพศสัมพันธ์กับแฟนแล้ว เป็นอุปสรรคของการคุมกำเนิดที่พบบ่อยที่สุดในกลุ่มผู้หญิงโสดที่มีปัญหาท้องเมื่อไม่พร้อม ‘ไม่เคยใช้ถุงยาง ไม่เคยใช้ยาคุม

สถานการณ์ทั้งหมดในชีวิตขณะนั้น บวกกับท่าทีของคนรอบข้าง และความคาดหวังของคนรอบข้างที่มีต่อตัวผู้หญิงเอง จะมีส่วนในกระบวนการตัดสินใจของผู้หญิงว่า จะหาทางออกอย่างไร...

อะไรเลย เคยได้ยินเรื่องยาคุมชั่วคราวแต่อายุ ไม่กล้าเข้าไปซื้อ... แฟนเขาซื้อมาให้กินบอกว่าเป็นยาคุมชั่วคราว' (อายุ ๒๘ ปี โสด มีคู่) อีกคนบอกว่า 'หนูกลัวคน... ถ้าเขา(แฟน)ไปซื้อ เพื่อนเขาก็ต้องรู้ หรือที่ร้านขายของก็ต้องรู้ เขาต้องคิด มันยังงี้ไม่รู้' (อายุ ๒๗ ปี โสด เจอกับแฟนเดือนละหนึ่งสัปดาห์) 'ไม่เคยคิดจะซื้อยากิน กลัวแม่กับพ่อจับได้ ถ้าพกแล้วเดี๋ยวเขาถาม' (อายุ ๒๔ ปี โสดมีแฟน)

● **ความสัมพันธ์เชิงอำนาจในเพศสัมพันธ์ระหว่างคู่รัก** ยังคงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้หญิงควบคุมความปลอดภัยเรื่องเพศให้ตัวเองได้น้อยมาก หรือแทบไม่ได้เลย ผู้ชายบางคนไม่ยอมเป็นคนไปซื้อยาคุมหรือถุงยาง หรือไม่ยอมให้ผู้หญิงคุมกำเนิด เพราะกลัวเธอจะอ้วน และบางคนพยายามใช้ลูกเล่นต่างๆ นานา เพื่อให้ผู้หญิงยอมมีเพศสัมพันธ์ด้วย 'หนูบอกว่าอ่านอนเลยนะ เขาก็... น่า... จะเอาออกข้างนอก หนูก็บอกไม่ แล้วก็กลายเป็นปัญหาทะเลาะกันด้วย นี่คือที่หนูฝังใจมาหลายๆ ครั้ง ในบางครั้งที่หนูปฏิเสธ เขาก็น่าจะฟังหนูบ้าง เขาไม่ฟัง (ร้องไห้) นี่แหละคือข้อนี้ที่หนูเกลียดเขา ...อะไรก็จะต้องนอนให้ได้ บางทีไม่ได้นอนก็หงุดหงิดใส่' (อายุ ๒๖ ปี อยู่ด้วยกันกับคู่)

รู้สึกอย่างไร คิดอะไร เมื่อรู้ว่าท้องโดยไม่ตั้งใจ ?

ผู้หญิงที่เคยมีประสบการณ์ทำนองนี้จะรู้สึกคล้ายๆ กัน เริ่มต้นจากตกใจ กังวลใจ กลัว ความรู้สึกทั้งหมดนี้จะกลั่นตัวเป็นความหนักใจ ไม่สบายใจหลายคนถึงกับอยากฆ่าตัวตาย แต่สถานการณ์ในชีวิตที่แตกต่างกัน มีผลให้ความรู้สึกเหล่านี้มีมาก มีน้อย แตกต่างกันไปด้วย

ผู้หญิงต่างวัยกัน สถานภาพสมรสต่างกัน เพิ่งได้งานทำหรือว่ายังเรียนอยู่ ตกงาน หรือมีปัญหาสุขภาพ ฝ่ายชายเผชิญปัญหาด้วยกันหรือไม่ เข้ามาช่วยรับผิดชอบแค่ไหน มีฐานะการเงินพร้อมที่จะเลี้ยงดูอีกชีวิตหนึ่งได้หรือไม่ ที่สำคัญที่สุดคือ คนรอบข้างมองเรื่องนี้อย่างไร

สถานการณ์ทั้งหมดในชีวิตขณะนั้น บวกกับท่าทีของคนรอบข้าง และความคาดหวังของคนรอบข้างที่มีต่อตัวผู้หญิงเอง จะมีส่วนในกระบวนการตัดสินใจของผู้หญิงว่าจะหาทางออกอย่างไร...

'เราคิดว่าเราต้องเอาออก... เพราะว่าถ้าเกิดพ่อแม่เรารู้ เราไม่ได้เรียน อยากเรียนนะคะ และกลัวพ่อแม่รู้ และพอท้องขึ้นมาอะ อายุเขาอย่างนี้ ท้องตอนเรียนอะไรอย่างนี้ เป็นระเบียบของโรงเรียน เขาบอกว่า ปวส. แต่งงานแล้วมาเรียนได้ แต่ ปวช. ไม่แน่ใจคะ แต่บางคนบอกว่ามีลูกแล้วเรียนไม่ได้... ที่สหฯ (ชื่อโรงเรียน) เขามีรอบค่า ปวช. เขามีลูกได้ เขามีแบบ...หยุดคลอดลูกแล้วมาเรียน' (อายุ ๑๗ ปี เรียนหนังสือ)

'ไปบอกครู บอกเลยว่าจะทำแท้ง แต่เขาไม่ให้ทำ เพราะว่าเด็กมันหลายเดือนแล้ว ...คนข้างบ้านก็บอกไม่ต้องเอาออก ถ้าคลอดมาก็ให้คนอื่นไป แต่เราก็มองกลัวเพราะเสียการเรียน อนาคตก็อยู่ไกล แล้วยังเป็นเด็กวัยรุ่น' (อายุ ๑๔ ปี เรียนหนังสือ)

การหาทางออก-หนทางที่ไม่เคยง่าย

เมื่อแน่ใจแล้วว่าท้อง สิ่งที่คุณต้องการมากที่สุดคือ การได้ปรึกษาหารือกับใครสักคนที่ไว้ใจได้ เก็บความลับได้ ‘รับได้’ และมีข้อมูล เพราะคุณต้องการรู้ว่า :

- ถ้าจะทำแท้ง จะไปทำที่ไหน ทำอย่างไร จะปลอดภัยหรือไม่ ราคาเท่าไร
- ถ้าจะไม่ทำแท้ง จะดำเนินชีวิตต่อไปอย่างไร จะมีที่พักชั่วคราวไหม ถ้าไม่สามารถอยู่บ้านเดิมได้
- จะหาค่าทำคลอด ค่าเลี้ยงเด็ก และค่าใช้จ่ายในช่วงที่ต้องเลี้ยงลูกอ่อนจากที่ไหน
- ถ้าไม่พร้อมเลี้ยงลูกเองแล้วจะทำอย่างไรฝากเลี้ยงไว้ก่อนได้ไหม หรือจะยกให้คนที่อยากมีลูกจะได้หรือเปล่า

ข้อมูลเหล่านี้จะมีผลอย่างมากต่อการตัดสินใจของคุณ เพราะช่วยให้คุณรู้ว่ามีทางเลือกอะไรบ้าง และทางไหนที่สอดคล้องกับชีวิตของคุณ

ข้อมูลและความเข้าใจ-หัวใจของการช่วยเหลือ

ผู้หญิงคนหนึ่งพยายามหาทางออกในช่วงแรก ที่เธอตั้งท้อง และไม่ได้ต้องการทำแท้ง แต่ในที่สุดมันก็ไม่มีทางเลือกอื่นสำหรับเธอ

เธอตัดสินใจทำแท้งด้วยตัวเองเมื่ออายุครรภ์ได้เกือบ ๕ เดือน เธอตกเลือดอย่างหนัก ถูกหามส่งโรงพยาบาล และได้รู้จากพยาบาลว่า มีบ้านพักฉุกเฉินให้คุณตั้งท้องได้อาศัยอยู่จนกว่าจะคลอดและดูแลเรื่องลูกให้ด้วยในกรณีที่ไม่มีพร้อมเลี้ยงเอง

‘ถ้าหนูเจอที่พยาบาลคนนั้นก่อน หนูก็ไม่ต้องเสียใจอย่างนี้ เพราะจริงๆ หนูอยากเอาไว้ตั้งแต่ที่แรก แต่มันคิดไม่ออก ไม่รู้จะเอาไว้ได้ยังไง’ (อายุ ๑๙ ปี เรียนหนังสือ)

บางครั้ง...ถ้าคนรอบข้างให้ความเข้าใจ และประคับประคอง ทางออกก็อาจเปลี่ยนจากการทำแท้งมาเป็นการอุ้มท้องต่อไป

‘ไม่เคยคิดจะชื้อยาเกิน กลัวแม่กับพ่อจับได้ ถ้าพกแล้วเสียเวลา’

‘ตอนนั้นก็คิดแต่ว่า เราจะเลี้ยงลูกไหวหรือ เราตัวคนเดียวนะ ไหนจะค่ากิน ค่าอยู่ เขาโตขึ้นก็ต้องเข้าโรงเรียน สารพัดที่ต้องการเงินมาใช้จ่าย แต่พอกลับไปบ้าน จากที่เราเคยคิดว่าเขาคงไม่เข้าใจเรา กลับเห็นว่าเขาเอาใจใส่ดูแล ทำให้เรามั่นใจว่า เขาคงไม่ปล่อยให้เราหลาน ให้ลูกเขาลำบากหรอก’ (อายุ ๒๑ ปี เพิ่งเรียนจบ โสต)

แต่ในหลายกรณี ผู้หญิงตัดสินใจค่อนข้างเด็ดเดี่ยวว่า ‘จะเลือกการทำแท้ง’ ซึ่งมักเป็นผู้ที่อยู่ในสถานการณ์ถูกข่มขืน มีปัญหาสุขภาพร้ายแรง หรือไม่ต้องการเลิกเรียนกลางคัน แบบนี้... แม้ว่าจะมีทางเลือกอื่นในความเห็นของ ‘คนที่รู้ปัญหา’ แต่ ‘คนในปัญหา’ จะต้องใช้ชีวิตที่เหลือกับเส้นทางที่เลือก... การได้ตัดสินใจเองจึงสะท้อนถึงความรับผิดชอบในความหมายของเธอ ‘คิดว่ามันไม่ดีหรอกค่ะ ฆ่าลูกมันเป็นบาป แต่คิดว่าความจำเป็นมันบังคับ ถ้าเกิดมาเกิดเป็นคน มันจะยิ่งบาปมากกว่านี้ มากมายใช้ไหมคะ จะยิ่งบาปมากกว่าที่เราฆ่าตอนเล็กๆ ใช้ไหม... มันต้องจำเป็นจริงๆ (ร้องไห้)’

หากบังเอิญคุณเป็นผู้หนึ่งที่ได้รับความสะดวกใจจากใครสักคนที่มีปัญหาท้องเมื่อไม่พร้อม หรือแม้ว่าคุณบังเอิญได้รับรู้ปัญหา

เราหวังว่าข้อมูลของ ‘แท้ง ๑๐๑’ ที่นำเสนอมา นี้ จะช่วยให้คุณ ‘ยืนเคียงข้าง’ ผู้หญิงคนนั้น เพื่อให้ข้อมูลและความเข้าใจ ไม่ว่าจะทางออกสุดท้ายที่ ‘เธอ’ เลือกจะ ‘โดนใจ’ คุณหรือไม่ก็ตาม ❄

พื้นที่ปลอดภัย

คำถามที่ว่า ‘จะเอาดูยังไงไปทำอะไรกัน’ มักเป็นประโยคที่เพื่อนๆ วัยรุ่นหลายคนพบเจออยู่เสมอเมื่อต้องปายหน้าไปขอรับดูยางอนามัยจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในชุมชน จนทำให้วัยรุ่นหลายคนไม่กล้าที่จะเข้าไปพูดคุย ปรึกษา หรือขอรับดูยางอนามัยอีกเลย

นอกจากนี้คำพูดที่ว่า ‘อยากรู้ไปทำไม’ เมื่อวัยรุ่นตั้งคำถามเรื่องเพศกับผู้ใหญ่ เช่น ท้องเป็นยังไง ฝันเปียกคืออะไร เพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยเป็นอย่างไร ฯลฯ ผู้ที่มีอายุมากกว่ากลับสวนกลับ โดยไม่ตระหนักว่าจะสื่อสารอย่างไรให้วัยรุ่นได้เข้าใจเรื่องเหล่านี้มากขึ้น

เมื่อเป็นเช่นนี้ ก็คงจะไม่แปลกที่วัยรุ่นหลายคนจะไม่ค่อยพูดคุยเรื่องเพศกับผู้ใหญ่ ไม่ปรึกษา ไม่ถามกับคนที่ทำหน้าที่ไม่เป็นมิตรต่อเขาเพื่อนๆ หลายคนจึงต้องเรียนรู้เรื่องเอดส์ เรื่องเพศจากเพื่อนๆ หรือคนวัยใกล้เคียงกันที่พอจะมีความรู้อยู่บ้าง

มีรูปธรรมมากมายยืนยันได้ว่า การพูดคุยเรื่องเพศกับเพื่อนวัยเดียวกัน เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้วัยรุ่นได้เรียนรู้และเข้าใจเรื่องเพศได้มากกว่าคุยกับผู้ใหญ่

ดัชนีของกลุ่มเยาวชนต้นกล้า จ.พะเยา ที่เมื่อหลายปีก่อนการพูดคุยเรื่องเพศกับผู้ใหญ่เป็นเรื่องที่ยากมาก จะขอดูยางอนามัยก็มักพบเจอกับคำถามต่างๆ นานา หลังจากนั้นเยาวชนจึงได้รวมกลุ่มเพื่อนๆ ในชุมชนทำกิจกรรมเรื่องเอดส์ เพศศึกษา และได้จัดรูปแบบการทำงานตามแนวคิด ‘ศูนย์บริการที่เป็นมิตร’

การทำงานของ ‘ศูนย์’ หมายถึง ที่ตั้ง สถานที่ รวมถึง ‘ตัวคน’ ที่สามารถให้ความรู้ คำปรึกษาต่างๆ ได้ และเข้าถึงกลุ่มวัยรุ่นที่เข้าถึงง่ายและเข้าถึงยาก

ส่วน ‘บริการ’ ที่ว่าก็มีตั้งแต่การจัดกิจกรรมให้ความรู้เรื่องเอดส์ เพศ และเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับคนในชุมชน เช่น ป่าชุมชน สื่อชุมชน สิทธิเด็ก การพัฒนาอาชีพ เป็นต้น ทั้งยังให้คำปรึกษาและบริการดูยางอนามัยกับคนในชุมชน ทั้งวัยรุ่นและผู้ใหญ่ด้วย

ส่วนความ ‘เป็นมิตร’ นั้น คือการสร้างความไว้วางใจกับเพื่อนวัยเดียวกันที่เข้ามาพูดคุย สอบถาม ปรึกษาเรื่องต่างๆ ด้วยท่าทีที่เป็นมิตร รักษาความลับ ไม่ตัดสินถูกผิดใคร ให้แนวทางกับคนที่มาปรึกษาโดยให้เขาหาทางออกด้วยข้อมูลที่ชัดเจนและรอบด้านด้วยตัวเอง

ขณะนี้มีเพื่อนๆ อีกหลายกลุ่มทั่วประเทศไทย ที่ได้ดำเนินการตามแนวทางนี้ เพื่อสร้าง ‘พื้นที่ปลอดภัย’ ให้เพื่อนๆ วัยรุ่น ได้เข้าถึงบริการที่เป็นมิตร ทั้งข้อมูลเรื่องเอดส์ เพศ และอุปกรณ์ในการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี รวมทั้งสื่อต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ช่วงระยะหลังๆ กลุ่มได้เริ่มขยายการทำงานกับผู้ใหญ่ ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ฯลฯ จนทำให้ผู้ใหญ่ในสวนต่างๆ ของชุมชนได้เข้าใจวิถีชีวิตทางเพศที่หลากหลายของเยาวชน และร่วมสร้างพื้นที่ปลอดภัยให้เกิดขึ้นในที่ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นที่บ้าน สถานอนามัย โรงเรียน หรือแม้กระทั่งในวัด

การสร้างพื้นที่ปลอดภัยในการพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องเอดส์ เพศ หรือเรื่องต่างๆ ถือเป็นหลักคิดหนึ่งที่ใครจะนำไปประยุกต์ใช้ ก็น่าสนใจไม่น้อยนะครับ ❁

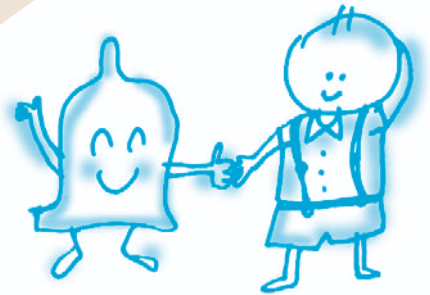
❖ สอนอนุบาลให้รู้จักกุงยาง

ถาม คุณน้ำสมเสร็จ เห็นด้วยหรือไม่ครับกับการสอนให้เด็กชินกับกุงยางอนามัย ตั้งแต่อยู่ชั้นอนุบาล

พ่อลูกสอง

ตอบ ไม่มีความเห็นครับ ผมคิดว่าการเริ่มสอนให้เด็กมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของเพศและความสัมพันธ์ระหว่างเพศควรเริ่มต้นขึ้นในระดับประถม ทั้งในโรงเรียนในครอบครัว และในพื้นที่สาธารณะ แต่ต้องมีลักษณะเป็นขั้นเป็นตอน และหลากหลาย โดยมีข้อมูลจากหลายๆ ภาคส่วนในสังคมเพื่อให้เกิดทั้งกระบวนการเรียนรู้ และกระบวนการถกเถียงพินิจพิจารณาที่สาธารณะ มากกว่าการคิดแค่ว่าทุกเรื่องต้องบรรจุไว้ในแผนนโยบายเพศศึกษาแห่งชาติ หรือต้องบรรจุไว้ในหลักสูตร

ที่พูดมานั้นเชื่อว่าเด็กชั้นอนุบาลไม่ควรจะได้รับรู้และเรียนรู้ในเรื่องเพศศึกษาซะเลย แต่ควรจะให้ความสนใจกับการให้ความรู้กับผู้ปกครองเสียมากกว่า ❀

❖ ทำไมต้องอัดอัดเมื่อคุยเรื่องอารมณ์IWF

ถาม เมื่อพูดเรื่องเพศศึกษา เราสามารถคุยเรื่องการเปลี่ยนแปลงด้านสรีระร่างกายกันได้อย่างเต็มที่ แต่พอให้พูดถึงเรื่องอารมณ์ ความรู้สึก ทำไมสังคมต้องเกิดอาการอิหลักอิเหลื่อด้วย ในเมื่อมันก็เป็นเรื่องที่ได้ด้วยกัน คุณสมเสร็จ ช่วยอธิบายให้ผมเข้าใจเรื่องนี้หน่อยเถอะ

ครูวิทยาศาสตร์

ตอบ คำถามดีๆ แบบนี้คงไม่ต้องการคำอธิบายอะไรมากหรอกครับ แค่เพียงแต่จะย้ำว่า เพศศึกษานั้นมันครอบคลุมทั้งเรื่องสรีระ และเรื่องของอารมณ์ความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของความสัมพันธ์ทางสังคม และสิ่งที่เราเรียกกันว่าความสัมพันธ์ทางอำนาจ ซึ่งหมายถึงเรื่องของการบังคับควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ด้วยสถาบันทางสังคม ซึ่งรวมทั้งกฎระเบียบต่างๆ

อย่างไรก็ตาม เมื่อคุณกล่าวว่าเรื่องของ การเปลี่ยนแปลงด้านสรีระร่างกาย กับอารมณ์ความรู้สึกที่คิดว่ามันจะไปด้วยกันได้ ผมกลับเห็นว่ามันอาจจะไม่ได้ไปด้วยกันเสมอไปนะครับ ตรงที่ว่า เรื่องของสรีระร่างกาย นั้นมันเป็นเรื่องของร่างกายของเรา ขณะที่เรื่องของอารมณ์ความรู้สึกนั้นมันมักจะไม่ได้ไปด้วยกันกับเรื่องทางร่างกายเสียเป็นส่วนมาก ไม่งั้นเราก็คงจะต้องจัดการทุกอย่างกันด้วยกำลังเหมือนกับสังคมของสัตว์นั้นแหละครับ ดังนั้นเพื่อที่จะหลีกเลี่ยงความวุ่นวายต่างๆ สังคมเขาก็มีกฎระเบียบและชนบประเพณีจำนวนหนึ่งที่มุ่งหมายให้เราอยู่ด้วยกันได้

แต่ในขณะเดียวกัน เราก็ต้องไม่ลืมว่ากฎระเบียบต่างๆ นั้นมันไม่สามารถจะต่อรองกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ และท่ามกลางเหตุผลของการอยู่ด้วยกันได้นั้น บางทีการอยู่ด้วยกันได้ก็ไม่ได้ทำให้คนทุกคนมีความเท่าเทียมกันและไม่ได้ทำให้แต่ละคนบรรลุถึงศักยภาพของความเป็นมนุษย์ แต่ยิ่งทำให้มนุษย์ถูกกดบังคับ และคนบางกลุ่มเสียเปรียบกลุ่มอื่นๆ ดังนั้นการหาจุดสมดุลระหว่างพัฒนาการของสรีระและอารมณ์ความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับการอยู่ร่วมกันของผู้คน จึงเป็นเรื่องสำคัญของการเพศศึกษาครับ ❀

❖ น้องสาวร้องเกียดยาวเช่นที่มีเช็กส์

ถาม หนูมีน้องผู้หญิง อยู่ชั้น ม.๑ น้องชอบมาเล่าถึงความ รู้สึกจริงเกียดความประพฤติของเพื่อนๆ ที่มีเช็กส์แล้ว หนู รู้สึกว่าการที่น้องคิดแบบนี้ ไม่ได้ช่วยให้น้องปลอดภัยจาก การมีเช็กส์ หนูคิดถูกไหม แล้วหนูจะคุยกับน้องยังไงดีคะ พี่สาวที่แสนดี

ตอบ ผมยินดีที่ได้รับฟังมุมมองที่ ลุ่มลึกและเข้าใจใจของคุณพี่สาว ที่แสนดีนะครับ สิ่งที่ผมเรียนรู้จาก คำถามของคุณก็คือ ‘ความเข้าใจ’ ต่าง หากที่เป็นบ่อเกิดของ ‘ความปลอดภัย’ ท่ามกลางสังคมที่ สอนให้เรา ‘รังเกียจ’ มากกว่า ‘เข้าใจ’ เรื่องของเพศ ดังนั้นสิ่งที่คุณพี่สาวที่แสนดีน่าจะคุยกับน้องก็คือ เรื่อง ที่สำคัญในทุกๆ ครั้งที่เราจะ ‘ตัดสินใจ’ อะไรสักอย่าง เราต้อง ‘เข้าใจ’ ว่าทำไมจึงเป็นเช่นนั้น และต้องเข้าใจจาก ‘มุมมอง’ ของคนที่เราจะตัดสินใจด้วยครับ ❖

❖ อยากบอกแม่ว่าเราเป็น ‘ทอม’

ถาม เราอายุ ๒๕ แล้วละ เรารู้ตัวว่าเป็นทอม แต่คับข้องใจ มาก เพราะต้องแกล้งทำตัวเป็นผู้หญิงต่อหน้าพ่อแม่พี่น้อง และครอบครัว นี่แม่อีกกำลังเตรียมหาคุให้แต่งงานอีก ช่วย หน่อยสิ จะสารภาพกับแม่อังยังไม่ให้แตกใจ

ทอมผู้กำลังว้าวุ่น

ตอบ ขั้นตอนแรกก็คือบอกแม่ไปก่อน ว่ายังไม่สนใจเรื่องที่เขาพยายามจะ จัดหาให้ ต่อจากนั้นก็หาเวลาบอกกับ เขาว่าเราสนใจเรื่องอื่นนั่นแหละครับ ผมไม่คิดว่าแม่คุณจะตกใจอะไรมาก หรอกครับ พ่อแม่สมัยนี้เขาเปิดกว้าง ในหลายๆเรื่อง เพียงแต่คุณต้องค่อยๆ บอกเขาเป็นขั้นเป็นตอน เพื่อให้เขา ‘เข้าใจ’ ในสิ่งที่คุณ เป็นก่อน ที่พูดเช่นนี้เพราะว่าบางทีเขาอาจจะ ‘เข้าใจ’ แต่ รับไม่ได้’ แต่ ณ จังหวะนี้ควรเริ่มให้เขาเข้าใจก่อนจะดีกว่า ครับ ❖

❖ เรื่องของกิ๊ก

ถาม คนที่อยากเป็นกิ๊กกับเรา โดยบอกว่าเป็นเรื่องของเราสองคนเท่านั้น เป็นคนเห็นแก่ตัวไหม สาวที่กำลังตกเป็นกิ๊ก

ตอบ บางทีผมก็ไม่แน่ใจเหมือนกันว่าเรื่องของความ สัมพันธ์ต่างๆ ในโลกมันเป็นเรื่องของคนสองคนจริง หรือไม่ เพราะมันย่อมเกี่ยวข้องกับคนอื่น ไม่โดยตรงก็ โดยอ้อม

เรื่องกิ๊กเป็นคนเห็นแก่ตัวแน่นอน ครับ เพราะเป็นเรื่องของการผิดสัญญา กับคนที่เรตกลงไว้ เรื่องสำคัญมันจึง อยู่ที่ว่าเวลาที่เรามีแฟน เราไปทำข้อ ตกลงอะไรกับแฟนเอาไว้บ้างต่างหาก

เอาเป็นว่าก่อนที่จะคิดจะมีกิ๊ก ควรจะลดระดับความ สัมพันธ์ที่มีกับแฟนมาสู่ระดับของเพื่อนให้มันชัดเจน เสียก่อนดีกว่าครับ ❖

เคล็ดลับจากกลาน
Kenshiro

ไม้กระตุนต่อมอยาก (มีส่วนร่วม)

เคล็ดลับนี้ทำได้ง่าย ๆ เพียงคุณตัดฟิวเจอร์บอร์ดขนาดเหมาะสมมือ กว้าง ๑ นิ้ว ยาว ๕ นิ้ว เพื่อ เป็นรางวัลให้กับเด็กที่มีส่วนร่วมในการตอบคำถามและมีส่วนร่วมในกิจกรรมโดยจะกำหนดเป็นสองสี สีดำ มีค่า ๑ คะแนน สีเหลืองมีค่า ๒ คะแนน พอหมดชั่วโมงเด็กๆ สามารถเอาไม้มาขึ้นคะแนน สะสม ไปเรื่อยๆ จนกว่าจะจบเทอม

ครูกมลทิพย์ ยุทธิวัฒน์ หรือครูขวัญ จากวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช เจ้าของเคล็ดลับบอกว่า เกณฑ์ในการให้ไม้สีไหนนั่นคือ หากตอบแบบโดนใจและคิดกับคำถามสักหน่อยก็ได้ไม้สีเหลือง แต่ หากตอบแบบเอาหมันก็ได้ไม้สีดำทุกคำถามไม่เห็นเรื่องตอบถูกหรือผิดแต่อยากให้ตอบว่ารู้หรือคิดอะไร

เคล็ดลับนี้ได้ลองใช้กับหนุ่มในเทคนิคนครศรีธรรมราช เวิร์คมาก ๆ ขอบอก แต่จะลอง กับกลุ่มสาว ๆ ก็ไม่ต่างกันนะ ❖

การเรียนรู้ชีวิต ‘จากชีวิต’

ไปร่วมเวทีสัมมนาของเยาวชนและผู้ใหญ่ที่สนใจเข้าร่วมทำหนังสือในโครงการ ‘หนังสืออ่านรู้ดี ครั้งที่ ๓’ ซึ่งครั้งนี้จะเป็นการประกวดหนังสือการ์ตูนในประเด็น ‘เอดส์รักษาได้’ ซึ่งมีชื่อว่า ‘Staying Positive’

จากเวทีสัมมนาดังกล่าว ได้เห็นกระบวนการเรียนรู้ที่คิดว่าครูเพศศึกษาน่าจะนำไปใช้ได้

เป็นกระบวนการชวนผู้ติดเชื้อเอชไอวีหลายคนมาร่วมพูดคุยเพื่อสร้างการเรียนรู้เรื่องเอดส์

การชวนผู้ติดเชื้อ มาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ชัดเจนในการสะท้อนให้เห็นแง่มุมชีวิตจริงของคนที่มีเชื้อเอชไอวี สิ่งที่เขาและเขาต้องเผชิญและต่อสู้เพื่อให้มีชีวิตต่ออย่างมีศักดิ์ศรี มีผู้ดำเนินการชวนซักถามให้เห็นแง่มุมการใช้ชีวิตทั้งก่อนและหลังการรู้ว่าตนเองได้รับเชื้อเอชไอวี รวมทั้งก่อนและหลังการได้รับข้อมูลเรื่อง ‘เอดส์รักษาได้’

แน่นอนว่า ไม่ใช่การนำชีวิตมาเล่าเพื่อให้เกิดความสงสาร เห็นอกเห็นใจ หรือกระทั่งเป็นบทเรียนแห่งความเสี่ยงให้กับคนที่ยังไม่ได้รับเชื้อ (แต่ยังมีเพศสัมพันธ์และบางครั้งก็ไม่ใช่อุปถัมภ์เหมือนกัน)

แต่เป็นการพูดคุยที่ออกแบบให้ ‘เรียนชีวิตจากชีวิต’ โดยเคารพในความเป็นมนุษย์เสมอกัน

ให้เห็นช่วงชีวิตที่เลือกไม่ได้ของผู้ติดเชื้อ เพราะเข้าไม่ถึงข้อมูลเรื่องการรักษา ต้องจำนนกับภาพลักษณ์ด้านลบเรื่องเอดส์ในสังคม ที่มีเพียงลดทอนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ทั้งยังลดทอนความหวังในการมีชีวิต

ให้เห็นว่าสิทธิในการมีชีวิต และมีสุขภาพที่ดี หลายครั้งมิได้เกิดขึ้นเองหรือถูกหยิบยื่นมาง่ายๆ แต่ต้องผ่านการต่อสู้ ทำความเข้าใจกับความคิดของคนในสังคม เพื่อให้ได้มา

ให้เห็นว่าข้อมูลข่าวสารรอบด้าน และการเข้าถึงยาและบริการสุขภาพ อาจพลิกผันชีวิตคนได้

ให้เห็นเยื่อใยระหว่างมนุษย์ ที่เป็นกำลังใจสำคัญในการหล่อเลี้ยงความหวัง เป็นทั้งพลังและเหตุผลที่จะเลือกมีชีวิตต่อให้ได้

ให้เปิดใจเรียนรู้ รับฟังผู้ติดเชื้อ ที่มีประสบการณ์ชีวิตบางด้านที่เราไม่มี เพื่อจะได้เข้าใจว่า เชื้อเอชไอวีไม่ได้ทำให้เราต่างกัน ‘ระหว่างคนที่ยังไม่ได้รับเชื้อ และคนที่มีชีวิตอยู่กับเชื้อเอชไอวี’ ทั้งในเรื่องการมีความรัก ความต้องการมีชีวิตคู่ สร้างครอบครัว และมีลูก

ให้ได้ตั้งคำถามกับตนเองว่า เราเองเข้าใจเรื่องเอดส์ และคนที่ติดเชื้อเอชไอวีอย่างไร มีมายาภาพเรื่องเอดส์อะไรอยู่บ้าง

หลายคนสะท้อนว่า ฟังแล้วทำให้ย้อนกลับมาดูตัวเองว่า วิธีชีวิตทางเพศแบบเรา ซึ่งก็มีได้ต่างกับเธอ และเขาเหล่านั้น จะมีโอกาส ‘พลาด’ ได้เหมือนกันไหม และหากอยู่ในสถานการณ์แบบเขาและเธอ เราจะมีพลังที่จะดำเนินชีวิตได้เหมือนเธอและเขาไหม

บางคนสะท้อนความแปลกใจต่อสิ่งใหม่ที่ได้เรียนรู้ (ว่าทำไมข้อมูลแบบนี้จึงไม่ปรากฏในสังคม!!!) หลายคนตั้งคำถามกับการรับรู้และความเชื่อของตนและของสังคมในเรื่องเอดส์ ที่ขาดองค์ความรู้และข้อเท็จจริง

ไม่ว่า หนังสือเล่มนี้จะออกมาอย่างไร เรามีกลุ่มคนที่ได้เข้าใจเรื่องเอดส์มากขึ้น

ห้องเรียนเพศศึกษา ก็อยากให้คุณได้คิด วิเคราะห์ แยกแยะ และเท่าทันแบบนี้ มีใช้หรือ? ❁

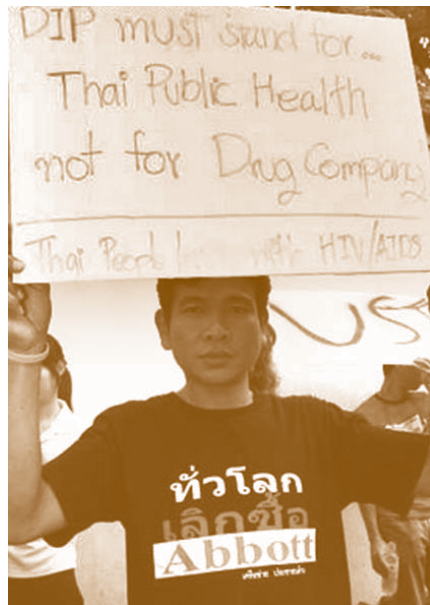
CL : มาตรการเพื่อประโยชน์สาธารณะ

หลังจากที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศ ‘มาตรการบังคับใช้สิทธิ’ หรือ CL กับยา ๓ ตัว ได้แก่เอฟาไวเรนซ์ (Efavirenz) คาเล็ดตรา (Kaletra) ซึ่งเป็นยาต้านไวรัสเอชไอวี และยาโคลพิโดเกรล (Clopidogrel) ซึ่งเป็นยาที่ใช้สลายลิ่มเลือดในหัวใจ สังคมก็เริ่มคุ้นหูกับคำว่า CL มากขึ้น

CL หรือ Compulsory Licensing เป็นมาตรการหนึ่งใน พ.ร.บ.สิทธิบัตร พ.ศ.๒๕๓๕ และเป็นไปตามปฏิญญาโดฮา(Doha Declaration on TRIPS and Public Health) ภายใต้ข้อตกลงการค้าโลก (WTO) ที่ให้อำนาจแก่รัฐบาลประเทศสมาชิกในการผลิตหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์ยาที่ติดสิทธิบัตรได้ หากเกิดความจำเป็นเร่งด่วนหรือเกิดวิกฤติด้านสาธารณสุขขึ้นในประเทศ

แม้ว่าระบบสิทธิบัตรจะมีขึ้นเพื่อทำให้เกิดแรงจูงใจในการคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ โดยการให้สิทธิผู้ที่เป็นเจ้าของผลิตภัณฑ์มีเวลาแสวงหาประโยชน์จากสิ่งประดิษฐ์นั้น โดยไร้คู่แข่งถึง ๒๐ ปี

แต่ก็ต้องไม่ลืมว่าสินค้าที่ถูกผูกขาดนั้นมี ‘ผลิตภัณฑ์ยา’ รวมอยู่ด้วย เป็นที่ยอมรับกันทั่วโลกว่า ‘ยา’ เป็นสินค้าเชิงคุณธรรม เป็นหนึ่งในปัจจัย ๔ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต หาก ‘ยา’ มีราคาแพงเพราะติดสิทธิบัตร จะทำให้ผู้ป่วยเข้าไม่ถึงยาที่จำเป็น รัฐเองก็ต้องใช้งบประมาณจำนวนมากในการซื้อยาเพื่อให้บริการด้านสุขภาพแก่ประชาชนในประเทศ

หลังจากใช้นโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าเมื่อปี ๒๕๔๔ กระทรวงสาธารณสุขและสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) มีหน้าที่ดำเนินการให้คนไทยทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับบริการที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมทั่วถึง แต่ราคายาที่แพงมากทำให้รัฐต้องใช้งบประมาณมาก โดยในปี ๒๕๕๐ งบฯ ด้านสาธารณสุขสูงถึง ๑๗๐,๐๐๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๒ ของงบฯ ทั้งประเทศ

ในจำนวนนี้เป็นงบฯ เพื่อการรักษาผู้ป่วยเอดส์กว่า ๓,๘๐๐ ล้านบาท การบังคับใช้สิทธิ (หรือ CL) กับยาต้านไวรัส จะทำให้ไทยสามารถนำเข้าหรือผลิตยาชื่อสามัญที่มีคุณภาพเช่นเดียวกับยาดันแบบที่ติดสิทธิบัตรในราคาที่ถูกลงกว่า อย่างเอฟาไวเรนซ์ที่เคยมีราคาต่อเดือน ๑,๓๐๐ บาท จะเหลือเพียง ๖๕๐ บาท ยาโคลพิโดเกรลสำหรับผู้ป่วยโรคหัวใจจากราคาเม็ดละ

๗๐ บาทก็จะเหลือเพียงเม็ดละไม่เกิน ๑๐ บาท

ในกรณีที่ไม่ทำ CL กระทรวงสาธารณสุขต้องซื้อยาเคเล็ดตราจากผู้ทรงสิทธิบัตรคือ บริษัทแอบบอตในราคาเดือนละ ๖,๐๐๐ บาทต่อผู้ป่วย ๑ คน ซึ่งถ้ามีผู้ป่วยจำนวน ๕๐,๐๐๐ คน (ตามการคาดการณ์ว่าจะมีผู้ติดเชื้อดื้อยาร้อยละ ๑๐ จาก ๕๐๐,๐๐๐ คน) รัฐจะต้องใช้งบฯ ถึงปีละ ๓,๖๐๐ ล้านบาทในการซื้อยาเคเล็ดตราชนิดเดียว

ดังนั้น CL ที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศใช้ จึงช่วยให้ผู้ป่วยเข้าถึงยาได้มากขึ้น มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น รัฐประหยัดงบประมาณด้านสาธารณสุขลงได้

ที่สำคัญ ยังเป็นก้าวที่กล้าและเป็นตัวอย่างให้ประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆ ที่ประสบปัญหาหายามีราคาแพงได้เห็นว่า ชีวิตของประชาชนในประเทศย่อมสำคัญกว่าตัวเลขทางเศรษฐกิจ

และเป็นการส่งสัญญาณให้บริษัทยาได้ตระหนักว่า การหาผลกำไรจากความทุกข์ทรมานของผู้ป่วยเป็นเรื่องที่น่าละอายอย่างยิ่ง ❁

ช้อปปิ้ง และวิ่งออกกำลังกาย

สวัสดีครับท่านผู้อ่านที่เคารพรักทุกท่าน

S-exchange ฉบับนี้ แก่นำเขาovenวิถีถิ่นกรุงเทพฯ จะขอแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวที่อยู่ภายในกรุงเทพฯ ที่รวมเอาทั้งแหล่งช้อปปิ้ง และการพักผ่อนท่ามกลางธรรมชาติที่สงบร่มรื่นในยามเย็นไว้ใกล้ๆ กัน

สถานที่ที่ว่านั้นก็คือ J.J.Mall นั่นเอง

J.J.Mall นี้เพิ่งเปิดเมื่อปลายเดือนธันวาคมที่ผ่านมา

บางท่านอาจคิดว่าเป็นตลาดจตุจักร จริงๆ แล้วไม่ใช่ นะครับ J.J.Mall ตั้งอยู่ฝั่งตรงข้ามกับสวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ เขตจตุจักรนี่เอง

J.J.Mall เป็นห้างสรรพสินค้าอีกแห่งหนึ่งที่รู้สึกได้ถึงควมมีระดับอยู่บ้าง สินค้าที่วางจำหน่ายมีตั้งแต่เสื้อผ้าแฟชั่นไปจนถึงเสื้อผ้าแบรนด์เนม กระเป๋า รองเท้า เครื่องประดับ ของสะสม และมีสินค้าที่แปลกแหวกแนววางจำหน่ายอยู่เหมือนกัน อาทิ เฟอร์นิเจอร์ที่ทำจากไม้ดีไซน์แปลกๆ

สำหรับผู้ที่ชื่นชอบการออกกำลังกายท่ามกลางธรรมชาติ เราขอแนะนำสถานที่แห่งนี้เลย นั่นคือ สวนรถไฟ ซึ่งอยู่ไม่ไกลจาก J.J.Mall เท่าไรนัก เพียงแค่ข้ามถนนมายังฝั่งสวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ แล้วเดินลัดเลาะชมความงดงามของหมู่แมกไม้ ไม้ดอกไม้ประดับจาก ๗๖ จังหวัด เดินไปตามทางสักพักก็จะข้ามไปยังบริเวณของสวนรถไฟแล้ว

กิจกรรมที่สวนรถไฟมีให้ท่านเลือกทำได้ตามใจชอบ ทั้งการเช่าจักรยานเพื่อปั่นชมรอบๆ หรือวิ่งเพื่อสุขภาพ หรือจะซื้ออาหารเข้าไปนั่งปิกนิกก็สามารถทำได้

ทุกวันนี้ มีวัยรุ่นเข้ามาพักผ่อน และออกกำลังกายภายในสวนรถไฟกันมาก สื่อให้เห็นว่าวัยรุ่นเริ่มให้ความสนใจในเรื่องการดูแลสุขภาพด้วยการออกกำลังกายกันสูงขึ้น

ท่านผู้อ่านที่มีเวลาว่างก็ลองมาที่สวนรถไฟกันบ้างนะครับ ❁

ไร้เลือด ความรุนแรงที่พวกเขาไม่ได้ร้องขอ

ไร้เลือด -senza sangue- นวนิยายเล่มล่าสุด ของอเล็กซานโดร บาร์ริกโก เปิดฉากด้วยการระดมยิงและฆ่าทิ้งครอบครัวหนึ่งอย่างทารุณ คนที่รอดตายเป็นเพียงเด็กผู้หญิงตัวน้อยคนหนึ่ง เธอเติบโตขึ้นในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้า ในครอบครัวอุปถัมภ์ และเมื่อเติบโตใหญ่เธอก็เริ่มต้นล้างแค้นอาชญากรที่ลายนวลอย่างเลือดเย็น

มีฉากกามารมณ์อยู่เพียงเล็กน้อยทำเรื่องระหว่างหน้า-ตัวเอก กับผู้ที่เธอตามล้างแค้น แต่นั่นไม่ใช่สิ่งที่ผมจะเขียนถึงในที่นี้ ฉากทางเพศที่ว่่านั้นถูกเขียนขึ้นเพื่อลดทอนความรุนแรงที่ปรากฏอยู่แทบตลอดเรื่อง นี่เป็นนวนิยายที่หม่นสลัวชั่วเขา โดยเฉพาะเมื่อเราคิดว่าตัวละครอย่างนี้น่าจะมีอยู่จริง และกำลังเคลื่อนไหวอยู่รอบๆ ตัวเราด้วยซ้ำ

เหตุการณ์กราดยิงในสถาบันเทคโนโลยีแห่งเวอร์จิเนีย ที่สหรัฐอเมริกา ของนายโซ ซุง ฮุย อาจฟังดูไกลตัวสำหรับประเทศเล็กๆ อย่างเรา แม้ผู้ก่อการจะเป็นวัยรุ่นชายชาวเอเชียก็ตาม แต่การกระหน่ำยิงที่ตลาดไท ปทุมธานี ของนายเกียรติพงศ์ เมฆสวัสดิ์ จนมีผู้เสียชีวิตจำนวนมากไม่ใช่เรื่องที่ห่างไกลเลย เหตุการณ์ทั้งสองแทบจะเป็นพิมพ์เขียวแบบเดียวกัน ต่างกันแต่ว่าอยู่ในสายตาสื่อมากน้อยเท่านั้น

ว่าไปทำไมมี สื่อเองก็ให้ความสนใจสิ่งนี้เพียงชั่วคราว (ข่าวของนายเกียรติพงศ์ ปรากฏเพียงแค่วันสองวันด้วยซ้ำ) ปฏิเสธไม่ได้ว่าในยุคข้อมูลข่าวสาร มีสิ่งใหม่ๆ มีข่าวใหม่ๆ เกิดขึ้นเสมอ ไม่ว่าจะข่าวที่น่าสนใจเพียงใดก็พร้อมจะกลายเป็นข่าวเก่าเมื่อวันใหม่มาถึง ข่าวของนายเกียรติพงศ์

ย่อมถูกข่าวอุบรูพรคกลบ ข่าวอุบรูพรคย่อมถูกข่าวการปลุกเสกองค์จตุคามรามเทพรุ่นใหม่มาดบัง เราแทบไม่มีเวลาตั้งคำถามกับทุกสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างลึกซึ้งเลยว่า อะไรคือรากเหง้าของความรุนแรง อะไรคือเหตุปัจจัยที่ซ่อนอยู่เบื้องหลังกระบอกปืนเหล่านั้น

มีทฤษฎีบทหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อยู่ของเด็ก ว่าก่อนที่แผ่นกระโหลกบนศีรษะของเด็กจะถูกปิดสนิท พวกเขาจะชิมซับสิ่งต่างๆ รอบตัวและเก็บมันไว้ในจิตใต้สำนึก แม้ทฤษฎีนี้อาจไม่ได้รับการพิสูจน์อย่างกว้างขวาง แต่ภาวะเจริญพันธุ์นั้นเป็นภาวะแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริงจากสิ่งต่างๆ รอบตัวไม่ว่าดีหรือเลว การตรวจพบว่านายโซ นิยมชมภาพยนตร์ที่แฝงความรุนแรง หรือนายเกียรติพงศ์ นิยมเล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่มีฉากดุเดือด ล้วนเป็นผลที่ลากเข้าไปหาเหตุ (เหมือนดังการชี้บ่งว่า การแต่งตัวเปิดเผยของผู้หญิงเป็นสาเหตุแห่งการช่มชืด ทั้งที่การช่มชืดซึ่งๆ หน้ามีอัตราน้อยมากเมื่อเทียบกับการช่มชืดจากคนใกล้ชิด) สิ่งต่างๆ เหล่านี้ทำให้เรามองปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นแบบผิวเผินแทนการขบคิดอย่างจริงจัง

ปัญหาใหญ่ที่การศึกษาไทยกำลังเผชิญคือ ทำอย่างไรโครงสร้างที่แข็งแกร่งจะสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงจากภายนอกที่เร็วกว่าได้ ในทศวรรษที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน เราต้องรับมือกับคลื่นปะทวมของการเปลี่ยนแปลงกระบวนการรับรู้ด้านเพศ ภาพยนตร์โป๊ การ์ตูนเปลือย เว็บแคม เซ็กส์แชท ในขณะที่กาลเวลาต่อไปเราต้องรับมือกับวัฒนธรรมว่าด้วยความรุนแรง นอกเหนือจากประเทศคู่สงครามกับสหรัฐฯ เช่นอิรักหรืออัฟกานิสถานแล้ว ประเทศไทยน่าจะเป็นประเทศเดียวที่มีข่าวการก่อการร้ายเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดสามปี การฆ่าตัดคอผู้บริสุทธิ์ การสังหารครูที่ไม่มีผิด

ข่าวสารเช่นนี้จะถูกอธิบายอย่างไรให้เหมาะสมต่อคนรุ่นใหม่ นวนิยายเรื่องไร้เลือดได้นำเสนอภาพทั้งหมดของชีวิตเด็กน้อยที่ตกเป็นเหยื่อคนหนึ่ง

แต่ถึงอย่างไร เขาหรือเธอก็ไม่ใช่คนสุดท้ายอย่างแน่นอน ❀

ทำไงดี เด็กๆ พุดจาไม่เพราะ

ถาม

สวัสดีครับชายพเนจร

ขอคำตอบแบบแนวๆ ของคุณมาก วันนี้จึงมีเรื่อง
อยากปรึกษาหน่อย

ผมพานักศึกษาไปออกค่ายศึกษาชนบทราว ๒ อาทิตย์
เราตกลงกันก่อนเดินทางแล้วว่า แม้เราจะมีสิทธิส่วนตัวใน
การดำเนินชีวิตประจำวันในหมู่บ้าน แต่เราก็ต้องระมัดระวัง
พฤติกรรมของเราด้วย เพราะเรื่องส่วนตัวของเรากับความ
เป็นสถาบัน บางทีก็แยกกันลำบากในสายตาของคนอื่นๆ

แล้วเรื่องก็เกิดขึ้นเมื่อมีนักศึกษาคนหนึ่งชอบพุดจา
เสียงดังกับเพื่อนๆ ของเขาด้วยคำไม่สุภาพ (แบบที่เราเรียก
ว่าภาษา ‘พ่อขุน’) บางทีก็มีชาวบ้านนั่งอยู่แถวๆ นั้นด้วย ขณะที่
นักศึกษาคณะอื่น จะใช้คำไม่สุภาพก็ต่อเมื่อไม่เห็นชาวบ้าน
และผมอยู่แถวนั้น

วันหนึ่งตัวแทนชาวบ้านเดินมาบอกผมว่า อยากให้ผม
เตือนนักศึกษาคณะนั้นหน่อย เพราะพุดจาไม่ค่อยสุภาพ

ผมนึกอยู่เหมือนกันว่า ชาวบ้านคงจะต้องมาพุดกับผม
ในเรื่องนี้เข้าสักวัน ผมตอบชาวบ้านไปว่า นักศึกษาทุกคน
โตแล้ว เรื่องที่เขาทำนั้นผมเห็นว่าเป็นเรื่องส่วนตัวของเขา ผม
คงไม่มีสิทธิ์จะไปทำอะไรกับนักศึกษาคณะนั้น และผมก็ฝาก
ขอโทษชาวบ้านแทนนักศึกษาคณะนั้นด้วยที่เขาทำให้
ชาวบ้านไม่สบายใจ

ชายพเนจรคิดว่าผมทำถูกไหม ผมจำเป็นต้องเตือน
นักศึกษาคณะนั้นไหม

เสรี

ตอบ พี่เสรี

ในมุมมองของผมแล้ว ทางเลือกบางอย่างไม่มีผิดไม่มีถูก
มีแค่ผลลัพธ์ที่ออกมาจะเป็น ‘ก็ได้’ หรือ ‘ดีแล้ว’ และอีกหลายๆ
รูปแบบ

ทางเลือกที่พี่เสรีเลือกไป ในมุมมองของผม ขอเรียกมันว่า
‘ก็ได้’ เพราะถือว่าเราได้ตกลงกันไปก่อนแล้ว เรื่องที่เค้าทำ มัน
ก็เป็นสิทธิ์ของเค้า

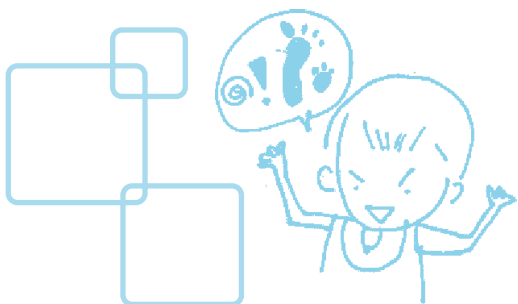
แต่มันก็มีทางเลือกที่ดีกว่า (สำหรับผม) ในฐานะของผู้
ดูแลนักศึกษาทั้งหมด และผู้ดูแลชื่อเสียงของสถาบันที่แยกไม่
ออกกับสิทธิ์ส่วนตัวของนักศึกษา --

คือเลือกที่จะเดินเข้าไปตักเตือน ให้ ๑ คน ทำตัวให้ดีขึ้น
ดีกว่าปล่อยให้เค้าเป็น ในสิ่งที่เค้าเป็นอยู่

เพราะการเปลี่ยนแปลงตัวเองในเรื่องนี้ นอกจากจะทำให้
คนรอบข้างรู้สึกดีขึ้นแล้ว ยังเป็นการดีกับตัวเค้าเองอีกด้วย ถึง
แม้คนอื่นจะไม่ต้องการให้เค้าเปลี่ยน แต่ถ้าเค้าเปลี่ยนมันได้ มัน
ก็ทำให้ตัวเค้าดีขึ้นเอง มันไม่ใช่การเปลี่ยนเพื่อคนอื่นเพียง
อย่างเดียว

**ถ้าลองเตือนเค้าสักครั้ง เพื่อตัวเค้าเองอีกสักครั้ง
ให้เค้าได้ลองคิดอีกสักครั้ง ก็อาจจะดีกว่าก็ได้นะครับ ***

(ชายพเนจรเป็นนามปากกาของเด็กหนุ่มอย่าง ๑๗ ปี ซึ่งอาสา
มาทำหน้าที่ตอบปัญหาที่คาใจผู้ใหญ่ ใครอยากได้คำตอบแบบ
‘แนวแนว’ เชิญส่งคำถามมาที่ mase@live.com)

เอดส์ก้าวต่อไปในยุคเศรษฐกิจพอเพียง 'แบบที่เยาวชนคิด'

ปีพุทธศักราช ๒๕๕๐ ในยุคที่คำว่า 'เศรษฐกิจพอเพียง' มักถูกหยิบยกให้เป็น 'ทางออก' ของทุกปัญหาได้เสมอๆ แม้แต่กระทรวงสาธารณสุขยังจัดงานสัมมนาระดับชาติเรื่องโรคเอดส์ ครั้งที่ ๑๑ ว่าด้วย 'เอดส์... ก้าวต่อไปในยุคเศรษฐกิจพอเพียง' ในวันที่ ๕-๖ ก.ค.

จุดน่าสนใจมันจึงอยู่ตรงนี้แหละค่ะ จะถือเป็นเรื่องท้าทายความคิดของผู้ที่ได้ฟังประโยคนี้ในครั้งแรก ว่าคำว่า 'เอดส์' และ 'เศรษฐกิจพอเพียง' มันมาเกี่ยวข้องกันได้อย่างไร เยี่ยมเยาวชนฉบับนี้จึงได้ไปตามความคิดเห็นของวัยรุ่นว่ารู้สึกอย่างไรกับคำสองคำนี้

สะ-จิตรลดา จงนุ้ย ม.๖ โรงเรียนเทพา จ.สงขลา

เยาวชนกลุ่มพี่วัยใส ใส่ใจน้องวัยชน ภาคใต้ โครงการก้าวอย่างเข้าใจ

'ผู้ป่วยเอดส์ต้องใช้ชีวิตอย่างพอเพียง ฟุ่มเฟือยไม่ได้ เพราะยามันแพง ...แต่จริงๆ งานสัมมนา นี้ก็น่าสนใจ อาจจะเป็นอะไรที่เรานึกไม่ถึงก็ได้เพราะ เอดส์มันเข้าได้กับทุกเรื่อง คนยังขาดจุดความ เพื่อระดมเงินให้วัดพระบาทน้ำพุได้เลย หรือมันก็เกี่ยวข้องกับคอนเสิร์ต เรน นักร้อง เกาหลีได้ เพราะเขาบริจาคเงินให้'

อ้อพ -กรินทร์ ฤชากุล ปวส.๒ วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี

เยาวชนกลุ่มหมากเล็บแมว จ.อุดรธานี โครงการก้าวอย่างเข้าใจ 'น่าจะหมายถึงการให้ความสำคัญกับ เช็ทส์ที่ปลอดภัยให้มากขึ้น ไม่ใช่มีเช็ทส์แบบ ไม่ป้องกัน ถ้าทำได้ก็น่าจะลดปัญหาเอดส์ได้ ถึงแม้คำสองคำนี้ดูเหมือนไม่น่าจะเข้ากันได้ แต่ถ้าตีความให้แตกจริงๆ แล้ว ก็น่าจะเชื่อมโยงได้นะครับ'

ยอด - ยอด ปอง ม.๓ โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รังสิตคลองวิเศษ กรุงเทพฯ

เยาวชนกลุ่มวิทีนกรุงเทพฯ โครงการก้าวอย่างเข้าใจ

'คือ...เกี่ยวอะไรกันก็ไม่รู้อะครับเอดส์ก้าวต่อไป... ถ้าในความเข้าใจของผมนะ ถึงแม้ว่าในยุคเศรษฐกิจพอเพียง เอดส์ก็จะยังดำเนินอยู่ต่อไป เพราะมนุษย์ยังแสวงหาไขว่คว้า ยังต้องการความรัก... เอดส์ก็จะมีต่อไปเรื่อยๆ'

แบงค์-นครินทร์ ดุ้ยด้วง ปี ๓ มหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดเลย

เยาวชนกลุ่มคนรุ่นใหม่ มูลนิธิไทยอาทร จังหวัดขอนแก่น

'เศรษฐกิจพอเพียงในความหมายของผมคือพออยู่พอกิน ถ้าจะเชื่อมโยงกับเรื่องเอดส์ ผมก็นึกถึงพี่ๆ ผู้ติดเชื้อ ที่ทำให้คนอื่นๆ รู้ว่า เขาพึ่งตัวเองได้ไม่เป็นภาระให้ใครเดือดร้อน อย่างในจังหวัดขอนแก่นก็มีผู้ติดเชื้อ ที่รวมกลุ่มกับผู้นำในตำบลเขียนโครงการขอทุนจากมูลนิธิไทยอาทรไปทำงานอบรมให้ความรู้เรื่องเอดส์กับชาวบ้าน และยังมีเครือข่ายผู้ติดเชื้อเอชไอวี จังหวัดขอนแก่นด้วย ผมเห็นว่าพวกเขามีความสามารถในการทำงาน อยู่ได้ และมีความสุขด้วยครับ'

การตีความหมายของวลี 'เอดส์ก้าวต่อไปในยุคเศรษฐกิจพอเพียง' ในมุมต่างๆ ช่างค้นคงจะสะท้อนความพยายามของวัยรุ่นที่จะเข้าใจผู้ใหญ่ด้วยความคิดสร้างสรรค์ไม่น้อย คำตอบของพวกเขาคงจะสะท้อนแง่คิดอะไรดี ๆ บ้าง หรืออย่างน้อยก็ต่อคณะผู้จัดวางงานสัมมนาเอดส์ชาติฯ ครั้งนี้

✚ปลอดภัยไร้ร้อน!

บ๊อบบี้ (^-^)
ก้าวขยับ
หนุ่มเมืองราด

ดาว... ค้างฟ้า

ระหว่างการอบรมเรื่องเพศศึกษา ผู้เข้าร่วมการอบรมซึ่งเป็นหญิงได้สะท้อนความในใจ...

- ผู้เข้าร่วม :** สามีสองพวกเราส่วนมากก็ดี รักดูแลเอาใจใส่พวกเราดี มีอะไรก็นั่งจ๊ะนั่งจ๋า เอาใจตลอด
- วิทยากร :** ก็ดีนะสิ
- ผู้เข้าร่วม :** แต่ที่แย่คือ สามีสอบทำให้เราเป็นดาว เราไม่อยากเป็นดาวเลย
- วิทยากร :** (ทำหน้าง) เอ... ก็ดีนี่นา ไม่ดีตรงไหน สามีสอบทำให้เราเป็นดาว ใครๆ ก็อยากเป็นดาว
- ผู้เข้าร่วม :** (ทำเสียงสูงปรี๊ด) ถ้าเป็นดาวเฉยๆ ก็ดีนะสิ แต่มันมันเป็นดาวค้างฟ้า พี่เข้าใจไหม ดาวค้างฟ้า เนี่ย... ค้างทุกทีเลยไม่เคยเสร็จ มันเสร็จแล้วก็นอน ปล่อยเราค้างเต็ง เราอยากเป็นดาวเฉยๆ ไม่อยากเป็นดาวค้างฟ้า อยากให้สอยเราลงมาบ้าง

ชื่อคล้ายๆ กัน

ในการอบรมครูเรื่องเพศศึกษา ครูท่านหนึ่งก็รำพึงรำพัน...

- ครู :** ผมกับเพื่อนมาเกือบไม่ทัน หาโรงแรมไม่เจอ หายากมาก
- ผู้จัด :** เหนอ... หนูก็ทำหนังสือและแผนที่ไปให้แล้วนี่
- ครู :** โรงแรมก็ใหญ่ หาง่ายแต่...
- ผู้จัด :** แต่อะไรคะ
- ครู :** แต่ ผอ. ผมไม่ได้ให้แผนที่มา บอกแต่ว่าไปเถอะ อยู่ที่พิทยาศรีริมถนน ขับรถไปก็เห็นเอง โรงแรมก็ใหญ่โต
- ผู้จัด :** ก็จริงนี่คะ
- ครู :** ก็จริงแหละที่ ผอ.บอกว่าโรงแรมใหญ่โตอยู่ริมถนน แต่ ผอ.บอกว่า ให้มาที่โรงแรมเวียงคำ ผมก็ขับวนหาดังนาน หาเท่าไรก็ไม่เจอ จนต้องไปถามมอเตอรืไซค์รับจ้าง เขาก็บอกว่า โรงแรมเวียงคำไม่มีหรอก มีแต่เวลคัม ผมเลยลองเข้ามาที่แหละ จริงๆ ด้วยว่า เวลคัมไม่ใช่เวียงคำ เกือบจะขับไปเชียงใหม่อยู่แล้วเนี่ย ดินะได้มอเตอรืไซค์รับจ้างช่วยไว้